גליון מספר 163

יום שלישי, ה' בטבת תשמ"ו, 17.12.1985

קרנות הנאמנות שוב מריצות את שערי המניות

הבנקים לא למדו ככל הנראה את לקחי העבר, ושכחו מה קרה למניות הבנקים לאחר שוויסתו אותן בצורה מלאכותית □ הבנקים הגדולים מעודדים בימים אלה את הלקוחות להפקיד כספם בקרנות הנאמנות, כשכל קרן מנסה להציג ביצועים טובים יותר בבורסה, תוך התעלמות מהמצב הכלכלי הקשה ומההפסדים של חלק מהחברות שמניותיהן נסחרות בבורסה □ תחרויות דומות בין הקרנות, — הסתיימו בימים שעברו — בהפסדים כבדים לאותם שהשקיעו כספם בקרנות

מא בני ברק

מות שמתרחש בשבועות האחרונים בבורסה מזכיר לרבים את ימי הבורסה הגדולים של סוף שנת 1982. אז, כמו גם היום, נרכזה תחרות פרועה בין קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים. כשכל קרן מנסה להציג ביצועים טובים יותר בבורסה, לקראת סוף השנה, על ידי הזרמת ביקושים ל„מניות שלה" ו־העלאת שעריהן באמצעות מלאכותי.

תחרות זו, שהחלה, כמו בשנת 1982, לקראת סוף השנה, מלווה בהצעות מפתות ללקוחות הבנקים המוזמנים להפקיד לקרנות ב„מבצר" ע"י הצטרפות" מיוחדים בתם מפורסמים את עמלות הקנית, ומבטיחים שיבוגע של יתרצי התשקעות בסניפי הבנקים המסבירים כי „זהו כיום האלטרנטיבה הטובה ביותר בשוק".

דומה כי הבנקים לא למדו עדיין את לקחי העבר, ושכחו מה קרה למניות הבנקים לאחר שוויסתו אותן באופן מלאכותי. גם לפני „מפר־לת" הבורסה של תחילת 1983 ו־ותוצאות הענומות של התחרות ה־תריפה בין קרנות הנאמנות של ה־שנת תשואות גבוהות יותר — נשכחו ככל הנראה. אחרת אי אפשר לתבין מה דחף את הבנקים דחוקה בשבועות האחרונים לעדף את ה־לקוחות שלהם להצטרף לקרנות ה־נאמנות, ו„לחרר" את הבורסה בי־לת, תוך התעלמות מהמצב הכלכ־לי הקשה ומההפסדים של חלק מ־החברות שמניותיהן נסחרות בבורסה.

„הרצת" שערי מניות

דומה כי אם נציג כמה מהתחרות ש־התנהלו בשבועות האחרונים ב־ראש מדורי הבורסה, כדי להמחיש תופעה זו: „מניות השפרים ב־בורסה ובחרחרה בגולל פעילות יזו־מה של קרנות בנק הפועלים", „קרנות הנאמנות נתנו את הטון ב־בורסה"; „הקונים הגדולים של המניות הוכרזה — הן קרנות ה־נאמנות"; „קרנות הנאמנות מנשרי כוח להזרים כספים לשוק המניות". ראוי לציין כי לפני שלושה שבו־עות, כאשר הבורסה היתה בשפל עמוק, החמצנו הכלכלי ונקמן זה־בשא חיפה בתרבות הנמרים של ה־מניות.

נסל בנק הפועלים את ה־יוזמה בתוק קרנות הנאמנות, ונר־אה כי זוכות זו היתה הפעולה שהי־ציה את הטון המבקרים בבורסה. בסבוע שעבר, לשיל, הורים ה־ציבור יותר מ־55 מיליארד ל־כל (36 מיליון דולר) לקרנות — כוח כ־21 מיליארד לקרנות כל בנק ח־פועלים.

אין ספק כי לקראת סוף השנה, כלומר סוף חודש זה, ישנמ כל הקרנות ומנהליהן בתנים על מנת לשפר את תיסויהן לתופס מקום מרכ יותר כדיוגב הקרנות השוכות של 1985. המציאות בנבר ובוכיה כי מאבקים אלה לא תפיר מתנהלים על מי מעטות ולצתים משתמשים בקרנות נסגרות של „הרצת" שע־רי מניות בנק הן מושקעות, ולו רק לימים סטרים על מנת ש„בדיס־מריחי" ישמט כי קרן זו או אחרת זכתה בבכורה. הסבוע האחרון של חודש זה יהלה לבי אם הקשת ה־הקסאה במעמ הביאה גם לקטוע ב־שרשות של מנהלי הקרנות, אז שמנ שלם כמתנו נוהג, לכל כללי ה־הרחרות נסמתים כאשר רגש בתחרות שבין הבנקים הגדולים.

כסמים חדשים

באשר מדברים כיום על „בורסה מוכנה" — אות הוא כי קרנות הנאמ־נמות החלו לקנות מניות אי אגרות חוב. „בורסה רשמי" היא בורסה שבנ הקרנות אינן קולטות חתימים, אי חילוה הלו מוכרחה מחורת של מנת שיוכלו לאמוד בחיוותנות.

דומה כי גם מנהלי הימים ובדי־קים שנר הנאל שלשום הוי שנמה „נשמחים", הדיבר מניה ו אגרת — מעילים כרגע בשיר בשליטה. את דבר הנמולות גם הם מבבשים באמנמות הקרנות. מנב חז שנמ ב־חבו שבנה ציבר. שכן משיכה כמ־מים בהיקף הזיל מקרנות הנאמנות יכולה לגרום ל„בהלתי" שמאם כי בורסה בלתי.

„לייתן קרנות של קרנות הנאמנות בנמ ליקר ביאי בסכומים שמדרים ל־1.064 מיליארד דולר בסוף חודש נובמבר.

(המשך בעמוד 10)

היום בגליון

אוצר טורס:
9 כלכלנים נוסעים לארה"ב, להסביר את הקיצוצים
עמוד 3

מחשבים ומחשבות
שוק התוכנה העולמי: 21 מיליארד דולר
עמוד 5

בלבלה עולמית
צפויה ירידה נוספת במחירי חנפט
עמוד 6

פרופ' ג'ון פלנדרס
ביצד לעודד ניידות עובדים
עמוד 7

מיתון נוסח 1985:
יותר מ־200 חנויות חדשות בגוש־דן
עמודים 8–9

סיפורה של מניון
חנפקת „גולדפרושט": נשיון לחלץ את החברה מחפשיה
עמוד 11

סקירת הבורסה
עמודים 12–13

יוסף ילון - מנכ"ל "פיא":

"לא הייתי מסתכן היום בהשקעות לא-צמודות"

יוסף ילון, מנכ"ל חברת „פיא", המנהלת את קרנות הנאמנות של בנק לאומי, סבור כי קרנות הנאמנות הן כיום אפיק ההשקעה הטוב ביותר עבור המשקיע הקטן.

„לקרנות הנאמנות יש יתרון גדול על משקיע קטן, במיוחד בתקופה הנוכחית, שבה הפרשי חשואה קטנים הם משמעי־תיים" — הוא אומר — „היום, כאשר ממדי האינפלציה ירדו לשעורים נמוכים, קשה למשקיע הבודד לערוך חישו־בים ולדעת אם שיעור קל במחירה של איגרת חוב או מניה בבורסה, עדיין מתיר אותה כהשקעה טובה, או שעל ידי אותו שיעור קל במחיר, הפכה איתה איגרת או מניה להשקעה נחיעה. לקרן נאמנות לעומת זאת יש כלים מתאימים על מנת לבחון כדאיות השקעות מסוג זה".

— כיצד ניך לדעתך משקיע ממוצע לפעול כיום?

ילון: „לא הייתי ממליץ ללקוח לשים את כל הביצים בסל אחד. קרנות מעורבות מט"ח מדד, הן המומלצות ביותר. היום במיוחד לא הייתי מסתכן בהשקעות לא צמודות שכן הסיכון הכרוך בכך הוא רב. לכל היותר הייתי משקיע 10־20 אחוז משווי חיק ההשקעות הכולל בשקלים לא צמודים".

ילון מסרב להתייחס לבקורת שנמתחה בעבר על ידי הרשות לניירות ערך על מנהלי קרנות שהעדיפו להעלות תשואות של קרן אחת על חשבון אחרת שבניהולם.

סיה נכסי קרנות הנאמנות

בארצות הברית

מאוחדות שנת 1985 אבד סוף נובמבר

נכסי קרנות הנאמנות עלו מאז תחילת השנה בכ־40 אחוז בארצות הברית, מ־750 מיליון דולר בתחילת 1985 ל־1.064 מיליארד דולר בסוף חודש נובמבר.

15 מיליון שקל
הסכום החסר לך
לדירה גדולה יותר.

חמשפרחה התרחבה. אתה זקוק לדירה גדולה יותר עם עוד חדר. ואתה זקוק לשם כך, לסיוע. היום לא קל לקבל משכנתא במכירה חופשית ועוד יותר קשה לחזיר אותה. שיכון ופיתוח באה לקראתך עם חצעה שאי אפשר לסרב לה:

15 מיליון שקל
לדירות במכירה חופשית
בתנאי החזר הנוחים ביותר:
$151* לחודש בלבד
(227,000 ש"ח החזר חודשי התחלתי)
ויש לך דירה חדשה
עם חדר נוסף.

* המחירים בדולרים מובאים לצורך השוואה בלבד ומתורגמים לפי שער 1500 = 1 דולר.

תחצעה בתוקף לדירות 4 חדרים ומעלה
ת"א - "אתר חן", גבעת"ים, קר"ת-אונו, חולון, יהוד, אלפי מנשה, רמלה - נוה יהונתן, לוד - רח' שלמה המלך, אשדוד - רובע יא, ירושלים - פסגת זאב, חיפה - שער הכרמל, רמת הדר, קרית-ים.

פרטים ותנאי מכירה:
תל-אביב - יביגת אליהו", רח' אבן גבירול 2
פינת המאספים, טל. 03-250918/9
אשדוד - רח' אילת 4, טל. 055-32667
ירושלים - רח' מרדכי בן-הלל 15,
טל. 02-231321, 222654
חיפה - רח' י.ל. פרץ 32,
טל. 04-674161

אפשרות ל־TRADE-IN
אם אתה בעל דירת 3 חדרים ומעוניין להחליף דירתך, שיכון ופיתוח תבדוק את האפשרות לרכישת דירתך הנוכחית.

שיכון ופיתוח
קניה בטוחה בחברה אמינה

„אוצר־טורס": 9 כלכלנים נוסעים לארה"ב - להסביר את הקיצוצים...

האמריקנים הם בנראה קשי הבנה. יש להם שני פרופסורים — פישר דשפיין — המקיימים מעקב צמוד אחר מצבו של המשק הישראלי; יש להם שר חוץ שמתמצא היטב בכלי־כלת ישראל, ולמרות הכל הם לא מבינים מה קורה פאן.

עובדה: הצמרת הכלכלית של ישראל משגרת בימים אלה צוות של לא פחות מ־9 כלכלי־

פרופ' מיכאל ברונו

נים לארה"ב, כדי להסביר לאמריקנים מה קורה פה.

היוצאים לוושינגטון הם: מנכ"ל האוצר — שמואל שרון; הפרופסורים לכלכלה — מיכאל ברונו ואיתן פרנקל; היועצת הכלכלית באו־צר — רות לוהנפל; סמנכ"ל האוצר לענייני בינלאומיים — אפרים דוברת; היועץ הכלכלי של ראש הממשלה — אמנון נויפר; מנהל חי־חלקה המוניטרית בבנק ישראל — ויקטור מיינה; מנכ"ל משרד הכלכלה — אהוד גרא; סמנכ"ל משרד התעשייה — דוד ברודס.

ההוצאה הפורנית הזאת מכסחי הציבור באה לשכנע את האמריקאים כי ישראל עושה כל שביכולתה לקצץ בתקציב...

□

בשביל חובות, צריך הוכחות!

הוויכוחים בין משרד האוצר ובין משרדי ה־בריאות הפנו בשפעות האחרונות לריב אישי ופוליטי בין שר האוצר, יצחק מודעי לבין שר־הבריאות מרדכי גור — עד שהחיבות המנו־חי בין שני המשרדים איבד כמעט לחלוטין את השיפוטו.

מי שמנסה להיבנות מריב זה היא קופת חולים של ההסתדרות, שתוציאה בשבוע שע־בר הודעה מורגת לעיתונות ממנה משתמע ש־א. קופת חולים לא חייבת בכלל כספים למשרד הבריאות. ב. שאולי קופת חולים כן

פרופ' חיים דורון

חייבת כספים אבל „בראיה שנתית" היא לא חייבת וג. ש„חיבורים על חובות קופת חולים הם מיותרים..."

להלן כמה פגיעים מתוך ההודעה לעיתונות של דובר קופת החולים:

„בדיון שנמשך משעה הבוקר בנוסח הב־ויר פרופ' איים ודורון — יו"ר קופת חולים, באופן הר־משמעי כי אין קופת חולים חייבת כסף למשרד הבריאות".

„שר הבריאות מרמה גור הודה בפני חברי הועדה כי בשאלת חוב קופת חולים, בראייה

מרדכי גור

שנתית, פרופ' דורון צודק. עוד הוסיף גור כי הדיבורים על חובות קופת חולים ואנם מרו־תיים".

„ועודה עומדת למנות ראש חשבון לבדי־קת סוגיית חובות הדדיים בין משרד הבריאות, האוצר וקופת חולים.

לכן, לפני שתסגור את השנה, הכנס אל אחד המשווקים המורשים למחשב האישי של יבמ ושאל אותו על הדגמים באספקה מיידית:

★ "הענק האישי" PC AT - מחשב אישי בטכנולוגיה מתקדמת, בעל עצמה רבה.

★ המחשב האישי המורחב PC XT - המיועד לעסקים בצמיחה.

יבמ PCXT ,PCAT
באספקה מיידית
אצל כל המשווקים המורשים של יבמ

- איכות טל' 03-7514302-4; 7511536
- גטר טל' 03-285282-4; 299705
- טוריסל די טל' 03-7510195; 7510914
- י.ל.ן/מת"מ טל' 03-381408; 383355
- לרגו מחשבים טל' 03-285222; 285151
- משוב טל' 03-453202-5
- מל"ל טל' 03-252884; 266292-6
- קומפיוטרלנד טל' 03-289520; 202525/6
- רשף טל' 03-324975; 322888

לחלק מהמשווקים סניפים נוספים ברחבי הארץ. פרטים בסניף המרכזי.

IBM יבמ

קורסים למוהלים ול...מוהלות בארה"ב

התנועה הרפורמית באה"ב. הכיוון תוכנית מיוחדת להכשרת מוהלים, כדי לפתור את בעיית המחסור במוהלים בקהיליות היהודיות. כך נמנר בשבועון „ג'ואיש וויק" היוצא בניו־יורק.

בקורסים משתתפים רופאים ורופ־אות רפורמיים המגלים עניין רב בשי־לוב תפקיד המוהל בתפקידיהם הרפו־איים הקהיליתיים. התנועה הרפו־מית מעודדת את השתתפות הרופאות בקורס שבו היא סברה שהאשה המו־הלת תשכיל להתחשב בנעשות האם היולדת יותר מן המוהל הגבר. הזום הקונסרבטיבי מכיר בטקס ברית־מילה מבוצע ע"י אשה. ההלכה, לדעת הרב יואל רוח, מתירה לנשים ביצוע מילה.

תוכנית דומה להכשרת מוהלים (גברים) תונהג בקרוב גם על־ידי התנועה הקונסרבטיבית באה"ב. עד כה ההוכשרו מוהלי קהילה זו בישראל, או על־ידי עבודת מעשית ליד מוהל מיומן. הכשרה זו לא הסמיכה והמח־סור במוהלים. קונסרבטיבים גבר ב־אחרונה.

לא ברור אם הכל כך חד־משמעי וכמ צריך לבחוק! עוד יתכר לא ברור לפה סלוחה ימים לאחר הגדעה זו, הסכים הפי גור להע־ביר 3 מליון דולר מהכספים שהובטחו ל־קופת החולים, לבתי החולים המפסלתיים...

□

התמצן של המדינה חוזר בדלת האחורית

אחרי שהבנקים ניסו לשכנע ואתנו במשך שנים שם „החמצן של המדינה", הראשי בנר־מת ההחלטה ביטו לשכנע אותנו שהם „מע־שיית הצוות מספר 1 של ישראל", החליטו

מוריס קסוטו

עתה ראשי התאחדות המלונות בישראל כי גם הם צריכים לנגן על הביטה הלאומית ו־לשכנע אותנו כי „המלונאות היא נפש לאו־מה". זאת „כדי להביא למודעות הציבור את חשיבותו של הענף לכלכלה ולחברה ב־ישראל".

ואיך לדעת המלונאים מקבנים את הצו־בור שהמלונאות היא „נפש לאומי"? המלונות סוטבנות חינם, בחדרי מלונים עם מנשים עטופים ומנחדי בלבים (נגני מוחזות) עם מומחיה.

נשיא התאחדות המלונות, מרים קסוטו, הודיע, אתי מפשרה, והמנכ"ל מתא שבא, מסרו כי בידיעי מבע המלונאות. בסמנו „המלונאות נכס לאומי ומלאי תלוקת מטבע ביות תנום לתיירים. המנהיגים מתיל סיורים מרדכים במלונות, תחרויות הוולטות בין עובדי המלונות (ראה לעיל) והלוקח מוכריות המלונאות ולוחי הבדה.

בעקבות זק שלמלונאות כ„נפש לאומי", לא יקרת מן עשרה לבנים אחרי שהם הם ה„חמצן" של תמדינה, ומה שקרה לענף ה־חלומים לאחר שחצה הזק „עבר הוצא מספר 1" של ישראל.

□

ברום הרצים את „המשביר המרכזי"

מנכ"ל „המשביר המרכזי", שלמה אייזנר מתבע מתרחבת במנשות של נאמת הארצנות

סגור עסקה משתלמת עוד בחודש דצמבר

נותרו רק ימים ספורים בהם תוכל לבצע את אחת העסקות המשתלמות ביותר לשנת 1985: רכישת מחשב אישי של יבמ.

אם היתה לך שנה מוצלחת, הענק לעצמך פרס: מחשב אישי של יבמ, שיסייע לך לשמור שהעסק שלך לא יסטה מן הדרך גם בעתיד.

אם 1985 לא היתה מוצלחת כפי שיכולה היתה להיות, מחשב אישי של יבמ יוכל להיות נקודת מפנה בדרכו של עסקך. המחשב יעזור לך לאתר מידע במהירות, לנתח אותו ולאמת אותו, לבנות מחדש את מערך המכירות, לשפר את תזרים המזומנים, לשלוט בחילופי המלאי ולהתמצא היטב במצב החשבונות, ואז תוכל לצפות לשנה טובה יותר, מוצלחת יותר, רווחית יותר.

לרשותך מאות תוכניות שנכתבו עבור המחשב האישי של יבמ מהן תוכל לבחור את התוכנית לה אתה זקוק כדי להוליך את העסק שלך בכיוון הנכון.

ואם תכננת להרחיב את העסק בשנה הבאה, רכישת מחשב אישי של יבמ עתה היא בוודאי צעד בכוון הנכון. כך תוכל להתחזיל את השנה החדשה בצורה חסכונית ויעילה - עוד לפני תחילתה.

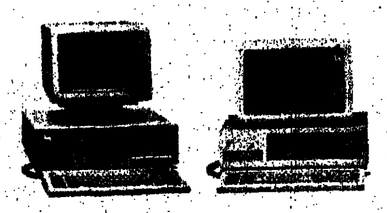

מיזוגים חדשים במשק

חעיקר שנשארים בניו־יורק

המנהלים הבכירים במשרדי חברת „סולכור" ההסתדרותית, בניו־יורק, החליטו ביניהם חפקידים ובסאות —

משה בלה

אך בסופו של דבר כולם נשארים בניו־יורק...

משה בלה שהיה נשיא „סולכור" בניו־יורק, מונה לחפקיד יו"ר מנוצחת המנהלים של „סולכור" ניו־יורק. **יחיאל פרומר** שהיה סגן נשיא „סול־כור" ניו־יורק, נחמנה עתה לחפקיד נשיא „סולכור" ניו־יורק.

* * *

עוד וועדה לבדיקת חשכר

לעשרות הוועדות שהוקמו בעבר לבדיקת מערכות השכר בשרות הצי־בורי, נוספה בימים אלה וועדה ציבו־רית נוספת.

פרופ' צבי וושפן

כיו"ר הוועדה ישמש **פרופ' צבי וושפן** וחבריה יהיו הפרופסורים יורם ויץ מאוניברסיטת תל־אביב ואברהם פרידמן מאוניברסיטת ירושלים; וציבו נציגות שרות המדינה, הלל דרוזי ומיכאל צולר; ח"כ דן חיכון; מנכ"ל משרד התעשיה — יהושע פורר; וגציגי ההסתדרות — נדעון בן ישראל, ת"כ אחרון תראל הוה מלומב מ„כור".

* * *

שותפות ואת שותפות!

חברות „חדיראן" ו„אלישרא" הקימו באחרונה חברה חדשה לפיתוח וייצור מרכזות סיפורזיות מתקדמות שהכל בה מתחלק בין שתי החברות — שוות בשווה. במקום מנכ"ל אחד,

יעקב לוביוסקי

כמקובל, מונו לחברה שני מנכ"לים: **יעקב לוביוסקי** מ„אלישרא" ו**אמי שחיר** מ„חדיראן".

גם בשם החברה דאגו לשמור על מיזוגיו: חברת „אלישרא־חדיראן — מיזוגי ציבורי". אפילו בסמנמה המנוח לגם הכל שוות בשווה: שלושה נציגי „חדיראן" לשלושה נציגי „אלישרא".

* * *

מנכ"ל חדש ל„שמשון"

הלל אלוהאי, מונה לתפקיד מנכ"ל מפעל הצמיגים „שמשון". שהוא אחד משני מפעלי הצמיגים הגבלים בבסי־גרת „אליאנס־שמשון" של „כור". אלוהאי מחליף בתפקיד זה את דיגן גרת „אליאנס־קומאון"

הלל אלוהאי

„אוצר־טורס": 9 כלכלנים נוסעים לארה"ב - להסביר את הקיצוצים...

חלקאים הרוצים לסמור את עצמם ל„מש־כיר".

מדובר בעסקים כלליים וכסחריים, באיר־גני קניות, ובהיכלים, שקלשו לקביים בגלל המצב הכלכלי בסיכ והמשבר בחקלאות. בין היתר פנתה באחרונה תנועת הכיובים ל„המשביר" וביקשה שיקנה כמנה את חברת

שלמה אייזנר

פת"מ, העוסקת בשיווק כיצרי חכמל בחרים, נפיעות לחו"ל ושאר דברים טובים. לא ידוע מה דיוה תשובת „המשביר" והאם הנגעים ב־נושא זה נמשכים.

□

רשת „אורט" תייצא תכנית לימודית

רשת פתי הספר המקצועיים של „אורט", החליטה לנצל את המאגר הגדול של תוכניות הלימוד שפיתחו על ידה, בקורת המדע"ם, ו־היא עשתה לייצא תוכנית אלה לכל רחבי העולם.

יחיאל נבלוני, מנכ"ל מכורר הפבורה ל־יצעד, וכיתם מנכ"ל „אורט", אמר לכתבנו כי הכוונה היא לייצא אך ורק תוכניות הדרכה אחד טוו ברכת בתי הספר של „אורט", ותוכיחו את עצמן בכסך שנים.

ישראל מרלמיק

ברשת „אורט" לומדים כיום כ־60 אלף תלמידים, מהם 15 אלף נערים ו־45 אלף מבוגרים. לרשת יש 105 בתי ספר בכל רחבי הארץ.

□

מינויים מקצועיים בחברות ובעסקים

□ יוחס תמרי (39) מונה לתפקיד מנכ"ל „אולי — מרכזיות ביפה" העוסקת בבירמ־תים ומשכיחים למנלים בחלים, וביטוח מ־סוגים מחוחים.

□ אליקו ליבנת (53), מונה לתפקיד מנכ"ל חברת „מגדלור — תעשיות — מפעלים לחו"ל ושאר דברים טובים. לא ידוע מה דיוה תשובת „המשביר" והאם הנגעים ב־נושא זה נמשכים.

□

רשת „אורט" תייצא תכנית לימודית

רשת פתי הספר המקצועיים של „אורט", החליטה לנצל את המאגר הגדול של תוכניות הלימוד שפיתחו על ידה, בקורת המדע"ם, ו־היא עשתה לייצא תוכנית אלה לכל רחבי העולם.

יחיאל נבלוני, מנכ"ל מכורר הפבורה ל־יצעד, וכיתם מנכ"ל „אורט", אמר לכתבנו כי הכוונה היא לייצא אך ורק תוכניות הדרכה אחד טוו ברכת בתי הספר של „אורט", ותוכיחו את עצמן בכסך שנים.

אליעזר ליבנת

הבחיק מל מנכל „מלונות" חשמל ליבנת מנכ"ל מלונאמר מנעבר.

□ ריי ריי (54) מתיקר מנכ"ל בגולל ה־עלין, מונה לתפקיד מנהל אגף הנכנון ומי־הוח המחרים בנשמל „מלונות ליבנת מנכ"ל מלונאמר. לאחר כן חזר, ריי ריי אחרי כ־מחלקת הנכנון של הקיבוץ המאוחד.

קח אויר

לפני שאתה מחליט-בדוק הובלה אוירית

יצואן, יבואן — בוא ונדבר לגופו של מטען.
אם השתמשת עד כה בהובלה ימית, הגיע הזמן לעשות הערכה מחדש של התחשיבים לגבי בחירת דרך ההובלה של מטענך.
אל על מטענים — המובילה בענף ההובלה האוירית מישראל — תוכיח לך כי הרבה מטענים כדאי ומשתלם לך יותר להעביר באויר.
חשוב על מהירות ההובלה, שים לב לחסכון הניכר בהוצאות מלאי ואשראי, אגרת רציף ועלויות האריזה. תן דעתך על אפשרויות השליטה בתדירות ההובלה ועל הגעתו המדויקת של המטען ליעדו.
אל תשכח גם את תעריפי הביטוח הזולים יותר באויר ואת הנקודה הסופית והחשובה — שחרורם של מטעני האויר, שלמים ובריאים, ביעדם.
הכל מוביל למסקנה אחת: לפני שאתה מחליט — בדוק הובלה אוירית.

איזלן

אל על מטענים
הגדולה בהובלה

מגח עוד היום לשוכן המטען שלך או לאל על מטענים:
תל אביב יצוא (03)216085, יבוא (03)210882
נתב"ג (03)9711148, חיפה 04-670170
28 יעדים ישירים למטענך.

אל על

שוק התוכנה העולמי יגדל ב־1986 ל־21 מיליארד דולר

מאת דודי גולדמן

שוק התוכנה העולמי, הוסך בחדירנה לאחר מ„מכירות הוחמ" של קולם חקמקים, עם מח" ור מכירות שנתי של כ־15 מיליארד דולר ו־ קצב גידול מרהים של כ־40 אחוז בשנה. על־ פי החקרנות, יגיע היקפו של שוק התוכנה ב־ שנת 1986 ל־20־21 מיליארד דולר.

מרבית יצרניות התוכנה למחשבים הן כ־ עשר חברות אמריקניות — מחציתן הן גם יצ־ רניות מחשבים, כדוגמת „יבמ" המובילה הן בייצור מחשבים והן בייצור תוכנות למחשבים.

כיום פועלות בארה"ב כ־7,000 חברות תוכ־ נה, מתוכן 3,000 עם מחזור מכירות שנתי ה־ עולה על מיליון דולר.

יש לציין כי השגשוג בתעשייית התוכנות נמשך, למרות השפל המפוקר את שוק המחשב־ בים עצמו. שכן כמות המחשבים הענקית ש־ נמכרה בשנותיים האחרונות, „בלעה" כל כמות של תוכנות חדשות וחיוניות לשוק וכמעט שאין גבול לביקושים לתוכנות חדשות מכל הסוגים.

כתבנו מציינו כי התיקיות להשתלבות ישראל בשוק התוכנות העולמי החבה. מסתבר כי ה־ מרוץ מתשוק האמריקני האירופי מועל ליצת ישראל ורק חברות בודדות מוכנות לקנות תוכנות שפותחו בישראל. כאשר אי אפשר לק" בל שרות צמוד של אנשי חברת התוכנה ל־ פתרון בעיות שוטפות.

היקף היצוא של תוכנות מישראל נע כיום סביב 15 מיליון דולר בלבד לשנה.

□

היפאנים פיתחו רובוט מהלך

רובוט המסוגל להלך כפר־אדם פותח על־ ידי קבוצה בראשותו של פרופסור אישיו קא־ טו מאוניברסיטת וסדה ביפאן.

הרובוט, אשר רגליו בנויות בדומה לרגלי אדם, מסוגל לתקון בשלבות את צורת הצעי־ דה של האדם, כולל שמירת על שיווי משקל. מהירות ההליכה של הרובוט היא צעד ב־1.5 שניות. המהירות זו גדולה פי 5 מהמהירות ההלי־ כה שהושגו עד כה דגמים אחרים של רובוטים מהלכים.

החידוש והיקרי בין הרובוט החדש ורובוטים קודמים הוא, שמרכז הכובד של הרובוט החדש אינו נמצא תמיד באזור הרגליים — תיקוי מהיוסן של צורת ההליכה האנושית. הרובוט מסוגל לצעוד באיטיות או להלך במהירות. ל־ דברי פרופסור קאטו, מסוגל הרובוט לעלות ו־ לרדת מדרגות, לטפס בעליה לא תלולה ולפ־ נות לצדדים ולאחור.

□

מפת דרכים ממוחשבת למכוניות - בארה"ב

מפות דרכים ממוחשבות, שאפשרו לנהגים לנוע את כלי רכבם עליידי אותות רשלחים פלוויינים — הן קריין מגרר חלום אולם, בפר קחה יש פשוו מפות ממחשבות פשוטות יותר למפויות, מחברת חברת „אטאק" מקליפו־ ניה, בי מחוחרים פרטי הדרך של חברת „אנבו.אינ".

במקום אותות פלוויינים, אז אותות רדיו מ־ נקודות על הדרך, בעזרת הגיחות של „אטאק" שמחירה 1,400 דולר, מצויידת במחשב, חיישי־ נים ומחוח מיבוני גלגלים, והמחנים מחשב ביקמה של המכונית, המציין על גב המסרטה את מיקומה של המכונית.

החברה מחנת שרוזק המכרכת כלה הא נבחה והחנות המקסימלית היא 15 מטרים בלבד.

החברה פיתחה גם קלטת מפות במחיר של 35 דולר האחת, המכסה אזורים מונים ב־ ארה"ב.

□

מחשב ענק — גם למי שאין חצי מיליון דולר

מי שחוקק למחשב ענק ומהיר, המבנים עד 800 מיליון מילות מחנית אינה, אך לא יכול להשקיע עד חצי מיליון דולר בבירישתו, יכול מעתה לשכור הון מחשב מחברת „טנדם" ראמתי.

החברה מאמצת ללקחתיה לתמחתיה ב־ מחשב הענק שלה, „סיבר 205", כלכנת ה־ שרות בכתב־אבב. מרות זה מתאים בעיקר לעסקים גדולים ש„נגמר להם הסוס", הם ניצ־ לו עד תום את כח המחשב שברשותם.

המורה מחיר חודשי קבוע — יכולה מעתה כל חברה „להרוץ" חישובים במקלות של עד חיי חילות מילות בשנה, המחיר תלוי כ־ מון בכמות ומנון המרכזים המיבדים.

□

מוצרי אספקה של יבמ — לחברות פרטיות

חברת „מכרשרות" הוחלטה שלא לחדש מרכזי אספקה ומחנות מחברת. המשמר נמשיך ל־ חברות מרכזי אספקה מחברת. המשמר הוחרים של „יבמ" מחברות חיבים מחברות, הלישרה, פרטים מנגנים ומאר אחרים.

הרובוט מתוצרת חברת אנדו האמריקנית חופעל בימים אלה בפעל „יומיות" ליצור נעליים ומגפים מחומרים פלסטיים בקיבוץ עין יהוו.

הרובוט המסוגל לבצע את כל עבודות הריתוך בקו הייצור של תעליים — ינקה שאריות ביטון מגמות ומו.י.ס. מוחק, ויחסון עבודת ידיות של 10 עובדים. כתוצאה מכך תיגדל הפוקת המפעל בכ־25 אחוז.

החשקעה ברובוט, שאת האלמנטים ביצעה חברת „עשה טכנולוגיות", הסתכמה ב־150 אלף דולר והיא מתוכנות לחיות מוחזרת תוך שנתיים.

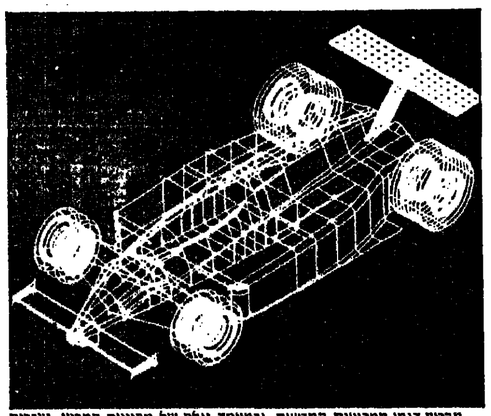

מרבית דגמי המכוניות החדשות, ובמיוחד אלה של מכוניות המרוץ, עוברים מבחן פיסי במנהרת רוח, כדי ללמוד על יציבות כלי הרכב ועל מקדם־חגרר שלהם.

מחשב תיב"מ (תכנון וייצור באמצעות מחשב) חדש מתוצרת „קומ־ פיוטרוניק" בארה"ב — חוסך לייצרני הרכב את הניסוי הממשי במנהרת־הרוח. תהליך מתוחכם של הדמייה (סימולציה) מתמטית, לוקח בחשבון את כל המשתנים כמו מהירות, משקל כולל, משקל יחסי בזמן סיבובים, מקדם־גרר ושאר משתנים — ההופכים סתם מכונית למכונית מרוץ.

ב ת מ ו נ ה: דגם של מכונית מרוץ בעת עריכת מבחני מהירות על גבי מסך המחשב.

מחשב מתכנן ידיים ורגליים מלאכותיות

קבוצת חוקרים מתכנן מחשב, לימים רפא הי מחשבים יקרי ובינה מלאכותית הם קבוצה תיכנון במחשבים. עכשיו הגיע הרגע בו הי מחשב מתכנן „חלקי־אדם": טרטרי יריים ר־ גליים.

חברת „מכניקה" בארה"ב, מייצרת מיכר־ קי־אדם שליפי תכנון מפוגיר ולאחרונה רכשה חברת מחשב „יכה צעלי" המפרסמת תיבים (תכנון וייצור באמצעות מחשב) „מיצרת־ פיקס".

מעבר זה, אכולל מחשב, מערכת תיבים, מי־ רק גרפיקי, מערכת הכנון של „מקדונלי דאג־ לאס" ר־5 מכונות כרסום, מייצר חלקים מסב־ נים המשמשים במשרקייד ודגל אנושיים, ל־ טיפול בחולי פרקן־עצמות.

□

סיוע חרום לבעלי מחשבים בצרה

חברת „ניצר" החליטה לסיע לבעלי מחשב־ בים הנתונים בצרה, להצטייע במחשב הצרוכי שלה, עד לתיקון התקלה.

המדובר בנפיות מכו ידיות פתח. המשבל מכון העבודה, במקרה כזה, לקח סיוקבה בי מלאון למחשב של „ניצר" יכול לכבל את כל פרוחי המחשב הנדרשים לו, יסיקות מחשב זת.

מכאן ואילך מבצעים אנשי השרות של „ני־ צר" את כל פעולות הטיפול הנדרשות בתקרת עד לתיקון הקלה במשך המחשב של „ניצר" לפעול במחשב הלסת.

□

מחשב אישי נייד ל„דיולט פקארד"

חברת „אלון שערדי" הראשת לשוק בישר־ אל־ייר אישי בשם "Portable PLUS". זה מחשב חדיש מיוצר בעיקר לאנשי מקצוע שעסקם דורש ניידות, למהנדסים, לאנשי מכירות ולכל מפרמנים אחרים. לסח ידיעה חזק, תיק.

משקלו של המחשב ב־4.5 ק"ג, בגל מסך בגודל 80 תווים ב־25 שורות.

המחשב הנייד מצויד בחלולת מאמצעות זמן המצלה של שבעים עד לפעולות נפרדות, הוא הוגש „יבמ" פיסי.

החברות הן „אניה", „לרנר", „אינטרקון" ו־ „חיון".

□

מפת דרכים ממוחשבת למכוניות - בארה"ב

מפות דרכים ממוחשבות, שאפשרו לנהגים לנוע את כלי רכבם עליידי אותות רשלחים פלוויינים — הן קריין מגרר חלום אולם, בפר קחה יש פשוו מפות ממחשבות פשוטות יותר למפויות, מחברת חברת „אטאק" מקליפו־ ניה, בי מחוחרים פרטי הדרך של חברת „אנבו.אינ".

במקום אותות פלוויינים, אז אותות רדיו מ־ נקודות על הדרך, בעזרת הגיחות של „אטאק" שמחירה 1,400 דולר, מצויידת במחשב, חיישי־ נים ומחוח מיבוני גלגלים, והמחנים מחשב ביקמה של המכונית, המציין על גב המסרטה את מיקומה של המכונית.

חברת שרוזק המכרכת כלה הא נבחה והחנות המקסימלית היא 15 מטרים בלבד.

חברה פיתחה גם קלטת מפות במחיר של 35 דולר האחת, המכסה אזורים מונים ב־ ארה"ב.

□

מחשב ענק — גם למי שאין חצי מיליון דולר

מי שחוקק למחשב ענק ומהיר, המבנים עד 800 מיליון מילות מחנית אינה, אך לא יכול להשקיע עד חצי מיליון דולר בבירישתו, יכול מעתה לשכור הון מחשב מחברת „טנדם" ראמתי.

החברה מאמצת ללקחתיה לתמחתיה ב־ מחשב הענק שלה, „סיבר 205", כלכנת ה־ שרות בכתב־אבב. מרות זה מתאים בעיקר לעסקים גדולים ש„נגמר להם הסוס", הם ניצ־ לו עד תום את כח המחשב שברשותם.

המורה מחיר חודשי קבוע — יכולה מעתה כל חברה „להרוץ" חישובים במקלות של עד חיי חילות מילות בשנה, המחיר תלוי כ־ מון בכמות ומנון המרכזים המיבדים.

□

מוצרי אספקה של יבמ — לחברות פרטיות

חברת „מכרשרות" הוחלטה שלא לחדש מרכזי אספקה ומחנות מחברת. המשמר נמשיך ל־ חברות מרכזי אספקה מחברת. המשמר הוחרים של „יבמ" מחברות חיבים מחברות, הלישרה, פרטים מנגנים ומאר אחרים.

המשך בעמוד 5

הבנקים המרכזיים בלמו את הדולר

מט"ח שבועי

מאת משה סלע

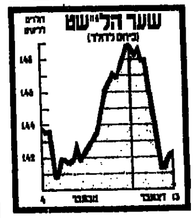

הבנקים המרכזיים של בריטניה, גרמניה ויפאן נאלצו להתערב ה' שבוע בשוק הכספים כדי לבלום את העליות המעודשות של הדולר.

המסחר בשוק הכספים היה, עצ' בני למדי. מדילר עלה בעיקר ב' יתם לליש"ט, שנחלשה בגלל ירידת מחירי הנפט העולמי.

המערבות של שלושת הבנקים האמורים היתה קטנה יחסית אך המשקיעים הבינו את הרמז. רכשו מחות דולרים וערכו של המטבע האמריקני ירד לקראת סוף ה' שבוע.

הלי"ש היתה כאמורה מתמטבע מכריע לבריטניה. יתר מ־10 מיל' יארד דולר לשנה. מכיוון שדוברי על ירידת מחירים של 10 עד 20 אחוזים בפחיר הנפט, נוצר חשש לירידה של עד שני מיליארד דולר בהכנסות המט"ח של בריטניה. זה דבר השפיע לרעה על המסחר וגו' צרו הידעים ליירה שטרלינג.

ביום המיתי, בעקבות התערבות ה.בנק אוף אינגלנד", התגרשה מעט הלי"ש, מה גם שהתברר — מפי מרגרט תאצ'ר עצמה — כי שערי חריבית בלונדון לא ירדו. יש להניח כי על רקע שערי ריבית יורדים בצפון אמריקה, אירופה ו' יפאן הביקושים לליש"ש יגדלו כבר בימים הקרובים.

להלן שער החליפין של הדולר ביום ששי קודם לכן: 2.525 מארקים גרמנים (2.527); 2.109 פרנקים שוויצרים (2.075); 7.725 פרנקים צרפתים (7.72); 2.845 גילדן הולנדי (2.844); 202.9 יי' נים יפאנים (203.4). הלי"ש גם חזרה תמורת 1.435 דולר (1.4805).

בבורסות העולם

הדאו ג'ונס חותר ל־1600 נקודות

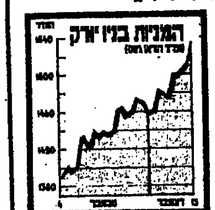

שוב נרשמו השבוע שיאים חד' שים בבול־ניירות הבורסה הראשונה בניו יורק, "וואל סטריט". עתה על בבול 1600 הנקו' דות!

בשבוע הקודם פרץ המדד את מחסום 1500 הנקודות, אך שב ונפל עוד באותו יום. השבוע, ב' סדר הראשון, ערך הדאו־ג'ונס את מחסום 1500 הנקודות — כ' ערב סגירה. ביום שישי עלה הדאו' ג'ונס ל־1,535.2 נקודות ויש ברוך' רים המבטיח כי עד סוף הבסה' האחרונה הוא יערוך את מחסום 1600 הנקודות.

חיבות לעליות בבורסה של ניו־יורק: הירידה המסתמנת ב' שערי הריבית הדולרית, הירידה בחחיר הנפט העולמי. מה גם המרו' נים האחרונים בין המדינות ענק (כפי זה בין ר.ס. איי.אי ל.בגרל אלקטריק") הגבירו את הביקושים. שיאים נרשמו גם בסחר־מחדש ובצירוף: מדד הקומרץ בונק הגיע לסיא של 787 נקודות (מדד ה' "סחיס בנק קומרשיל־ישי" לשיא של 549 נקודות.

בשוקי המטבעות

מעמיקי השפל במחיריי הזהב והכסף

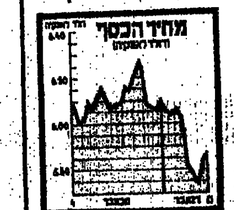

גם הכשפון נרשמו יחידות ב' מחירי הזהב והכסף. בשוויה כלפה היריה בשוק, שיחד פיום רביעי ל־5.8 לדיש הונגריה.

יחד יריחה שבועית של 10.5 אחוזים. לקראת סוף הבסרון הת' אישה מגון המחיר ירמה ל־5.88 לדיש הונגרי אך המחיר הסיון ומגא מרחק המחסום הסיקולוגי של 6 לדיש הונגרי.

מחיר הזהב הלך ירד גם הוא וכיום שיעיר האחרון עמד על 318.5 דולר לאונקיה — ירידה שבועית של כאחי אחוזים.

בשוק המתכות הנפיסות נרשמו עליות חזקות הן בגלל ביקרים הנ' שיעור תון בגלל ביקרים הנקפיטי כתוצאה מירידת הלי"ש: ואולי

הזהב השחור יורד!

החלטת אירגון מדינות אופ"ק, לבטל הפיקוח על המחירים, גרמה ל„מפולת" במחירי הנפט מ־29 ל־19 דולר החבית □ רק לאחר שאירגון אופ"ק חזר בו מהחלטתו שבו המחירים ועלו ל־26 דולר החבית □ משבר כלכלי באופ"ק

מאת ח. בר־חי

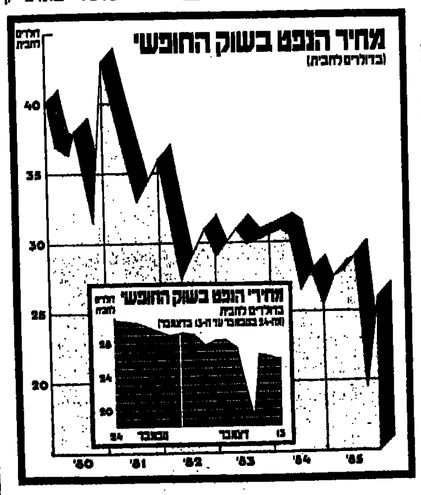

„מפולת" מחירים, שלא זכורה כמותה מזה יותר מ־20 שנה, היתה בשבוע שעבר בשוק הנפט העולמי, מאשר מחיר חבית נפט ירד תוך מספר שעות, מרמה ממוצעת של 28—29 דולר ל־19 דולר בלבד לחבית.

הירידה והלילה במחירי הנפט הזולה זמן קצר לאחר שערי־הנפט של מדינות אופ"ק התכנסו לוועידה הבנתית שלהם בנעבה, ידיעות ש' דלפו מאולם הדיונים סיפרו על כונ' נת מדינות אופ"ק להפסיק את הפי' קוח על המחירים ועל הכמויות, ול' אפשר לכל מדינה לקבוע כמויות ומחירים כרצונה.

ראשי אופ"ק, שנבהלו מהתגברות הוריעות של השוק, מיהרו לחזור בהם מהחלטתם והודיעו כי הפיקוח על המחירים יימשך. התגובה של השוק לא איחרה לבוא. שמח תחרי לאחר שהמחירים ירדו לשפל של 26 דולר, הם שבו ועלו לרמה של 29 דולר.

אולם לסרות שמחירי הנפט שבו והלו לרמה של 26 דולר לחבית, הוצמצמות בשוק הנפט היא רמת חוו' ששים כי „מלחמת המחירים" היא רק בראשיתה.

מה גרם להחלטה הראשונה של ראשי מדינות אופ"ק להפסיק את הפיקוח על המחירים ולאפשר חוד' רות מחירים חופשית בין המדינות? מסתבר כי מרבית מדינות אופ"ק נקלעו באחרונה לקשיים כלכליים חמורים. לאחר שמכירות הנפט שלהן ירדו ביותר מ־50 אחוז, ירדה זו מבכות חן במקסמת הביקוש לנפט ב' עולם, חן מבחינה אזורית, שהגדי לה בינתן הזנה „יצרניות בריטניה) במקסי קו הבאלסקה.

ישוון.

בשנת 1979, כאיבר אוייבו אופ"ק היה בשיא כחו, עדן הפולם 57 מיליון חבית נפט ליום, מזה סיפקו מדינות אופ"ק 36 מיליון חבית — דהיינו 63 אחוז מהשוק. כיום הפולם מצא תחליפים רבים לנפט אבל עדיין רק 42 מיליון חבית נפט ליום, מזה מסקנת מדי' נות אופ"ק רק 14.9 מיליון חבית — דהיינו כ־35 אחוז בלבד מהשוק.

בה בעת מכך ירדו הכנסות מדי' נות אופ"ק ב־130 מיליארד דולר בשנת 1980, לפחות מ־50 מיליארד דולר הבשנה.

במצב זה מצליחות בריטניה מק' סיקו וארה"ב (אלאסקה) לכסות מדי שבעי נחוים גדולים יותר מהשוק העולמי, בגלל קירבה שדות הנפט שלהן לשוק, בעד שמירתם אופ"ק מדוקדק הבריה ומצעות ירידה נוס' נות במחירים על ידי צימצום מלא. כתר המוסקות שלהן. בריטניה לב' דה מסיקה כאות 2.85 מיליון חביות ליום, ומתפסת את המקום השלישי בעולם אחרי בריה"מ־ארה"ב צות הבריה.

בדומה אופ"ק דאבה על אי' שדות הגדלת המוקצה אופ"ק ל־16.9 מיליון חביות ביום ל־20 מיליון חביות, אולם ביום שיכמות זו תניף את המשק המלמי בחדשי נפט גדו' לים מהמדינים שבב ירדו לרמה של 19—20 דולר לחבית.

נתכו אמצעות אחו' יש הסברים כי אופ"ק לא יעמה דבר, ויאולץ להחתל לירידה. הנבאמה נתכני סוחיו.

חברות המחר הבריטיות שבסיסן בחונג קונג, קרוביה, כוכבי לכל מי שקרא אי ראה את „טאיפאן", בשם הסיני „הונג", פשם חיו די הרבה כאלה. לאחרונה נוחרו רק שני „הונגים" בגבולות בריטיים, שחוגדי לה בינתן הזנה „יצרניות מאוטיון לה יצרניות מאוטיון ולסיים בכך את עידן ה„הונג" הבריטיים. המש' קיעים הבריטיים מוכנים למכור, ש' כן הם מצויים בשלבים שונים של יציאה מהונג־קונג והעברת מרכזי פעילותם מה"ע לשיבה הכחר הזא מדינה לאמרי לידי סין ב־1997.

חבעלות על „הונג" זה נמכר לאח' רונה לחברה הונג־קונגית אחרת, המונה 141 מיליון דולר.

השאלה המעניינת אם הונג קונג: מה מתכוון לי לעשות שם הכסף חוזה שיקבל? התשובה היא כי כנר' אם בכוונתו לנסות ולהשתלט על „יצרניות מאוטיון", ולסיים בכך את עידן ה„הונג" הבריטיים. המש' קיעים הבריטיים מוכנים למכור, ש' כן הם מצויים בשלבים שונים של יציאה מהונג־קונג והעברת מרכזי פעילותם מה"ע לשיבה הכחר הזא מדינה לאמרי לידי סין ב־1997.

הסינים רוכשים את ההרנגים של הונג־קונג

חברות המחר הבריטיות שבסיסן בחונג קונג, קרוביה, כוכבי לכל מי שקרא אי ראה את „טאיפאן", בשם הסיני „הונג", פשם חיו די הרבה כאלה. לאחרונה נוחרו רק שני „הונגים" בגבולות בריטיים, שחוגדי לה בינתן הזנה „יצרניות מאוטיון לה יצרניות מאוטיון ולסיים בכך את עידן ה„הונג" הבריטיים. המש' קיעים הבריטיים מוכנים למכור, ש' כן הם מצויים בשלבים שונים של יציאה מהונג־קונג והעברת מרכזי פעילותם מה"ע לשיבה הכחר הזא מדינה לאמרי לידי סין ב־1997.

תמצית בירה — ההמצאה שתכבוש את העולם

מבשלת שיכר קטנה בצרפת הצליחה להגשים חלום של שנים: סירוף בירה רק לחוסיף מים וחביה מופנה

תמצית בירה, חלום בן עשרות שנים של חצוניי בירה, מתגשם ממש בימים אלה. מי שחאלית לתגשים את החלום, העשיו לכבוש בעערת את לב חשוק העולמי, היא מבשלת שיכר קטנה, באלזס שבצרפת, „מבשלת הציידים" — זו הצלחת לייצר סירום, שממנו יכול כל אחד לעשות בירה משוק, על ידי חוסמת מים, בערך כמו שבזוכנים עשים. משקה קוקה מתמצית, על ידי הוסמת מי סודה.

את חסירום מייצרים על ידי העברת חבירה בשורת מסננים, בתחליך דומה לחזקון המחלת מים. הנחליך מסלק את האלכוהול ואת מלבינת המים. את חשירום שמתקבל ניתן לשווק בלי אלכוהול, שאותו יוכל השותה להוסיף, לפי טעמו, או בתוספת אלכוהול באחוז קבוע. יחולק חוח יעלל בעיוחד ולהוסיף בשעוה שעדיפה הסיבות משקאות אלכוהוליים.

מישל רבו, מ„מבשלת הציידים", כבר שלח דוגמאות מתוגדרות ל־64 מדינות שונות, והשיווק הוא מרכיב בקנה מידה גדול ועדי בקרוב במרכולים בבריטניה.

„מבשלת הציידים" כבר קיבלה הזמנות לא מעטות מעבר הסעדיות, בה כיזוע אלכוהול הוא טריפה, וכן מיפאן.

מאת
פרופ' ג'ון פלנדרס

החוג לבלבלה
ומכון פורדד למחקר בלבלי
אוניברסיטת תל־אביב

כיצד אפשר לעודד את ניידות העובדים במשק?

ככל שנצליח להסב יותרי עובדים למיגזרים המייצרים ליצוא או תחליפי יבוא, כך נוכל לפתור ביתר קלות את בעיות מאזן התשלומים והן את בעיות האבטלה □ חלק גדול מהמובטלים מסרבים לעבור הסבה לעיסוק חדש, בגלל השכר הנמוך יחסית המוצע להם במקום העבודה החדש, בהשוואה לשכר הגבוה שהיה להם במקום העבודה הקודם □ הפתרון: עובד שיסכים לעבוד במקום עבודה חדש, ימשיך לקבל את דמי האבטלה עד להשלמת שכרו לרמה שהיתה לו לפני שפוטר

מספר דורשי העבודה בישראל נמצא בחודשים האחרונים בקו עליה, והוא נע בשבועות 43—45 אלף איש בחודש. במידה ולא יינקטו בפעולות מתיאות לעידוד העובדים המובטלים לעבוד מעגים המקבלומות הקשורים בצריכה, לעעבי יצוא או החלפת יבוא, תחטיא המומנה הנכלכלית את מטרותה.

שיעור האבטלה בישראל הגיע בימים אלה למחירים נמוכים, והעיפיה היא לחעמקה נוס' פת באבטלה. העובדה שזה המצב גם במדי' נות אחרות, יש בה אך ניחומים מעטים לנו, בישראל — ובצדק. השאלה היא, כמובן, מה אנו עושים כדי לפתור את הבעיה.

הדרך המשוטה ביותר לפתרון בעיית האב' טלה היא כמובן על ידי הידוק הוחרמה ה' ממשלתית, ניעות החתצבה בדרך של ביטול הקיצבים בחוצאות הממשלה, והפחתת ה' מיסים. בדרך זו — בה נקטו בעבר — תגרום מדי לחידוש האינפלציה הדורהרת והגדלת ח' גרעון במאזן התשלומים ולכן היא יוזרת מייד מן הסדר.

נותרה אם כך רק הדרך הארוכה והקשה יותר של ניידות עובדים והסבתם מיצור ל' צריכה מקומית לייצור ליצוא ולתחליפי יבוא. יחד עם זאת עלי להדגיש, כי אין שום טעם בדיבורים על תרומת־פלאים, או בחי' פושים אחרים. עלינו לתקוף את הבעיה ב' מספר חזיתות, וביותר מאשר כלי־נשק אחד.

תגובה מהירה

ניסקור בקצרה את מקורות הבעיה והגור' מים לה.

בסיטואציה הקודמת, היה במשק עודף של ביקושים מעבר לסך־כל החיצעים, מצב שגרם לאינפלציה מואצת, לעתקי יבוא על יצוא ולגר' עון מסחרי שהלך וגדל בקצב מהיר.

כדי לפתור בעיה אלה, היה דרוש קיצוץ בהוצאות לצרוכנות (ואם אפשר, עליות ב' הפוקן) — ובנוסף על כך, גם הקטנת היבוא והגדלת הייצוא. כלומר, קיצוץ בצריכה, הן של המגזר הציבורי והן של המגזר הפרטי.

תהליך התקאמת של הוצאות חמשק במטבע חוץ, יוכל להיות לא יותר, אם נוכל לעשות הסבה של החפוקה מסחורות המיועדות אר' ליצרכנות בשוק המקומי, לסחורות שניתן לייצאן, או לסחורות המחות תחליף למוצרי' יבוא. בענין זה, לצערנו, יש חשיבות מכרעת, והיא הקוראת אותו לנושא המאמר ה' הטיפול באבטלה.

בעיית האבטלה חיעשה פחות חמורה ככל שנצליח לחסב יוחר עובדים ממיפעלוחיהם ה' קודמות — שאבדו — למפעלות חדשות. זו מעמד המגוון־המליגי ליצירה המפעלות החד' שות הללו הוא, כמובן, המיגזר המייצר סחו' רות־ייצוא או תחליפי־יבוא.

המשק הישראלי נתון ביסודו ביבטלת־תגו' בה ובמרשמות רבה. במשק כזה, חחיה הועלת בכל מאמץ שמפערתו לפדר ניידות משאבים מגיגור אחד (יצוא עבור חשוק המקומי) ל' מיגור אחר (ייצוא־יבוא). אילו הוחאמצות שבוחים ויח מחבצעות באורח מידי, הרי שבמרינה „קטנה" כמו ישראל, לעולם לא חיחה גוצרת אבטלה, זאת, משום שהן חיצע כמו שבזוכנים עשים. משקה קוקה מתמצית, על ידי הוסמת מי סודה.

את חסירום מייצרים על ידי העברת חבירה בשורת מסננים, בתחליך דומה לחזקון המחלת מים. הנחליך מסלק את האלכוהול ואת מלבינת המים. את חשירום שמתקבל ניתן לשווק בלי אלכוהול, שאותו יוכל השותה להוסיף, לפי טעמו, או בתוספת אלכוהול באחוז קבוע. יחולק חוח יעל' ל' בעיוחד ולהוסיף בשעוה שעדיפה הסיבות משקאות אלכוהוליים.

מישל רבו, מ„מבשלת הציידים", כבר שלח דוגמאות מתוגדרות ל־64 מדינות שונות, והשיווק הוא מרכיב בקנה מידה גדול ועדי בקרוב במרכולים בבריטניה.

„מבשלת הציידים" כבר קיבלה הזמנות לא מעטות מעבר הסעדיות, בה כיזוע אלכוהול הוא טריפה, וכן מיפאן.

„דמי ניוד"

וכאן אני מגיעה להדגיה: עובד ומכאי ל' יד־אבטלה, ומקבל יקבל על עצמו מישרה חדשה המשיך לקבל את דמי־האבטלה — ש' אותם נקבה עתה „דמי־ניוד" (כדי להמעגן מכמל חלשון הלא־ראיבוי לפי „עובד" מקבל „דמי אבטלה").

הפעלה ייתון לו על־פי הפשרות הבאות:

• אם בהשיבה החדשה הוא מקבלה מחות חדשה המשיך לקבל את דמי־האבטלה — ש' בחבה מחצית הזמן, עד לתקיפת מחצית הזמן, אם מישרה חדשה מן ומן שהמשלה מרוחה לפפים. מדי שני, קיים חנוך הנגנים לפעמי הבריחה, ולעבוד הבבדר הבצמה, שמשיך ומחה בדרך־כלל מכר שהוא מקסף את מרכי אחוב מאת מיכי מש' מחה. אדם מדיך לחחות ניתן בבחיר־ומן חוק ביחוי, ולהחיחים בשעוה שעדיפה הסיבות מבוגבה, כדי מיחחר על דמי האבטלה המר' רות מישרה אחר תגדל את הכנסתו — אם בכלל — רק בסמך מאגר מעבר לקיבוה ה' אבטלה עצמה.

הבעיה שקיבצת האבטלה מתמצת, שלל' חדשה. הסיבה היא, מהאעבות הללו מתמבטחן מכסל של 100 אלף אנשי אבטלה, לבין 100 אלף אנשי אבטלה, הקיבוצ' ים הנ' ל' הם בעלי אחוזים גבוהים מאד, ומבחינה מעשית, אין אפילו מהאנשים הנדרשים לבחור ל' העבור על הצעות לעבודה, ומבחינה לכזו שהיבה נמוך, בדרך של הסלת מס של 100 אחוז על ה' הכנסה החדשה.

זה בדיוק מה שקרה אצלנו כיום, זה ב' מוחים של דמי האבטלה, הן בסנתים של מיגוגים מיצבת הבטחה הכנסה שעשיים הן סה"כ יגדל חלקם של מובטלים אלה בסך־כל נוחני האבטלה.

„דמי ניוד"

בגלל מגון של סיבות (כפורים שבי' עיים, לימודי־המיקצוע־וגו' כדי־עבודה, „חפ' חלמות"), עובר שבבה עצמו מיחחר, לאחר שבעיטיו מגר מה מקום חעבודה. יחקשה מאדי לבמצא מישרה חדשה שבמה ישלם לו אותו שכר שקיבל במישרה הקודמה, לכן הוא לחשב שיחה מחבבי, בבמצעים כלכליים, את בנוחוני של המבטחן לעבוד בחישרה מחוה רבוחיה בעיניו, ושמיקרו מאד יחחר.

מנקודת־המבטו של המערבי לעבודה, זה חקנת הנוכחיה הדחמה לגוף כמה, מצד אחד, קיים הטיעוי המבוגן שמדיה לקבל אח דמי־האבטלה, הוא לחשב אחר מישרה חדשה מן ומן שהמשלה מבוחה לבפים. מדי שני, קיים חנוך הגנים לפעמי הבריחה, ולעבוד הבבדר הבצמה, שמשיך ומחה בדרך־כלל מכר שהוא מקסף את מרכי אחוב מאת מיכי מש' מחה. אדם מדיך לחחות ניתן בבחיר־ומן חוק ביחוי, ולהחיחים בשעוה שעדיפה הסיבות מבוגבה, כדי מיחחר על דמי האבטלה המר' רות מישרה אחר תגדל את הכנסתו — אם בכלל — רק בסמך מאגר מעבר לקיבוה ה' אבטלה עצמה.

הבעיה שקיבצת האבטלה מתמצת, שלל' חדשה. הסיבה היא, מהאעבות הללו מתמבטחן מכסל של 100 אלף אנשי אבטלה, לבין 100 אלף אנשי אבטלה, הקיבוצ' ים הנ' ל' הם בעלי אחוזים גבוהים מאד, ומבחינה מעשית, אין אפילו מהאנשים הנדרשים לבחור ל' העבור על הצעות לעבודה, ומבחינה לכזו שהיבה נמוך, בדרך של הסלת מס של 100 אחוז על ה' הכנסה החדשה.

זה בדיוק מה שקרה אצלנו כיום, זה ב' מוחים של דמי האבטלה, הן בסנתים של מיגוגים מיצבת הבטחה הכנסה שעשיים הן סה"כ יגדל חלקם של מובטלים אלה בסך־כל נוחני האבטלה.

„דמי ניוד"

וכאן אני מגיעה להדגיה: עובד ומכאי ל' יד־אבטלה, ומקבל יקבל על עצמו מישרה חדשה המשיך לקבל את דמי־האבטלה — ש' אותם נקבה עתה „דמי־ניוד" (כדי להמעגן מכמל חלשון הלא־ראיבוי לפי „עובד" מקבל „דמי אבטלה").

הפעלה ייתון לו על־פי הפשרות הבאות:

• אם בהשיבה החדשה הוא מקבלה מחות חדשה המשיך לקבל את דמי־האבטלה — ש' בחבה מחצית הזמן, עד לתקיפת מחצית הזמן, אם מישרה חדשה מן ומן שהמשלה מבוחה לבפים. מדי שני, קיים חנוך הגנים לפעמי הבריחה, ולעבוד הבבדר הבצמה, שמשיך ומחה בדרך־כלל מכר שהוא מקסף את מרכי אחוב מאת מיכי מש' מחה. אדם מדיך לחחות ניתן בבחיר־ומן חוק ביחוי, ולהחיחים בשעוה שעדיפה הסיבות מבוגבה, כדי מיחחר על דמי האבטלה המר' רות מישרה אחר תגדל את הכנסתו — אם בכלל — רק בסמך מאגר מעבר לקיבוה ה' אבטלה עצמה.

הבעיה שקיבצת האבטלה מתמצת, שלל'

המשך בעמוד 7

שהיים מבין עשרים תחנויות החדשות שנפתחו באחרונה בכיכר המדינה: מימין — בוטיק לבגדי נשים; משמאל חנות להכשיטי זהב מיובאים מאיטליה. „דוקא עתה הוא הזמן טועים בעלי החנויות. (צילם: שאול גולן)

נשות שושנה חן

בפברואר 1985 היתה כיכר המדינה בתל־אביב כיכר עצובה. כ־20 חנויות קטרו או ב־שמטונן. מוחים רבים סיפרו בפנים נמוכות על תכניות מגירה.

השבוע חזרתי לכיכר המדינה ומצאתי אותה שונה. כ־20 חנויות חדשות נפתחו בה בחודשי שים האחרונים. אפילו „הגדה השמאלית" ה־בעייתית, של הכיכר רצופה חנויות חדשות כזו אחר זו. מה כרח? גם בלבלי?

התמונה חוזרת על עצמה גם בעורקי המס־חר הראשיים של תל־אביב: חנויות חדשות רבות צדות את העין בדיזינגוף, אבן־גבירול, המלך גורגי ואפילו רחוב בן־יהודה מעלה סימני חיים. גם רחובות שלא נחשבו לרחובות מסחריים במיוחד, כמו מינסקר וביגרשוב, ל־משל, מתחדרים בחנויות חדשות. בקטע הרחוב הקטן של מינסקר, בין ככר דיזינגוף לבוגרשוב נפתחו באחרונה 3 חנויות חדשות; ב„לב דיזינגוף" הרבה פנים חדשות.

חשבון פשוט מגלה שמם הפעלת ה„קניון", הטיעוק, הרי שבשנת 1985 נפתחו בגוש דן למעלה מ־200 חנויות חדשות.

איך משתלבת התופעה המסחרית המפתיעה הזאת עם המיתון?

למרבה הפרדוכס, מסתבר שחלק מן התנו־פה המסחריה המפתיעה הזאת היא תולדה של המיתון. בעצם הקפסטל, הנתון עתה במשבר קשה, ניכרת ביתר שאת תופעה של פתיחת חנויות חדשות. כאחוריהן מסתתרת שאיפה של היצרנים לעקוף את רשתות השיווק הגדולות, להימנע מן הצורך להעניק לרשתות אלה תנאי תשלום ואשראי יקר ולהגות בעצמם מן תמונון שמכניסות החנות הפרטית.

כך מסביר מנשה מולאים, למשל, מ„יפת מודלי", את העובדה שבשלושת החודשים ה־אחרונים פתח לא פחות מ־6 חנויות המשווקות בלעדית את תוצרתו — ביגוד ספורטיבי בל־בד. מתוכן 4 קיימות, שעברו לשווק רק את דגמיו ושתיים חדשות, בתל־אביב ובבת־ים. הנמצאות בבעלותו. „החנויות האלה חוסכות לי את כל הטפרים. אני עוקף את הרשתות. סוגר קופה בחנות ולמחרת כל הכסף מגיע אלי. אפשר למכור דרכן כמויות יותר גדולות וגם עודפים".

כמותו גם „ראש אינדיאני" או „אבי מדלי". כל אלה שמות של יצרנים, שהרחיבו בשנה האחרונה את הכניסה לשיווק העצמי.

פוטנציאל שיווק חדש

אפילו „מולגת" החליטה להקים רשת חדשה למרות המצב הכלכלי. שרה פולק, מנהלת ה־רשת החדשה „קרית", מסתיתה שהקמת הרשת על הרצתה דווקא בגלל המצב הכל־כלי. רשת „קרית" מתמחה בלבוש ספורטיבי, בקו אוניברסלי, רקע הסתורה מיוצר בארץ, ב־זכיון היצרן. מיקומה תיובא. קהל היעד: צעי־רים — שוטנציאל שלום ש„מולגת", בלת ה־דומי הפלסי־שרנו, לא מצתה עד היום. חנה כי בן דווקא מצב כלכלי קשה הוא הזמן לחפש פוטנציאל שיווקי חדש.

בינתיים נפתחו ארבעה בוטיקים בפריפריה של גוש דן, בחולון, בראשל"צ, ברעננה ו־בחיפה. ובתוכנית פתיחת חנויות נוספות.

מאיר יעקב פתחה לפני ארבעה חודשים חנות תכשיטים קטנה ונאה בכיכר המדינה. היא מתר־כזת בתכשיטי זהב מיובאים מאיטליה. זהב ולא יהלומים. „בארץ יש לכל אחד דוד או שכן בבורסת היהלומים וחיא בטוח שיוכל להמציא שם יהלומים יותר בזול".

התכשיטים שהיא מיבאת הם תכשיטי זהב בעיצוב מיוחד. „כמו בקרמיקה ושיפור, בעצו־דת מלונה. „בארץ חסרה עבודת מכרנה מתחת" לי את כל הטפרים. אני עוקף את הרשתות. סוגר קופה בחנות ולמחרת כל הכסף מגיע אלי. אפשר למכור דרכן כמויות יותר גדולות וגם עודפים".

כמותו גם „ראש אינדיאני" או „אבי מדלי". כל אלה שמות של יצרנים, שהרחיבו בשנה האחרונה את הכניסה לשיווק העצמי.

פוטנציאל שיווק חדש

אפילו „מולגת" החליטה להקים רשת חדשה למרות המצב הכלכלי. שרה פולק, מנהלת ה־רשת החדשה „קרית", מסתיתה שהקמת הרשת על הרצתה דווקא בגלל המצב הכל־כלי. רשת „קרית" מתמחה בלבוש ספורטיבי, בקו אוניברסלי, רקע הסתורה מיוצר בארץ, ב־זכיון היצרן. מיקומה תיובא. קהל היעד: צעי־רים — שוטנציאל שלום ש„מולגת", בלת ה־דומי הפלסי־שרנו, לא מצתה עד היום. חנה כי בן דווקא מצב כלכלי קשה הוא הזמן לחפש פוטנציאל שיווקי חדש.

בינתיים נפתחו ארבעה בוטיקים בפריפריה של גוש דן, בחולון, בראשל"צ, ברעננה ו־בחיפה. ובתוכנית פתיחת חנויות נוספות.

מאיר יעקב פתחה לפני ארבעה חודשים חנות תכשיטים קטנה ונאה בכיכר המדינה. היא מתר־כזת בתכשיטי זהב מיובאים מאיטליה. זהב ולא יהלומים. „בארץ יש לכל אחד דוד או שכן בבורסת היהלומים וחיא בטוח שיוכל להמציא שם יהלומים יותר בזול".

התכשיטים שהיא מיבאת הם תכשיטי זהב בעיצוב מיוחד. „כמו בקרמיקה ושיפור, בעצו־דת מלונה. „בארץ חסרה עבודת מכרנה מתחת"

„מיתון" נוסח 1985: יותר מ־200 חנויות חדשות נפתחו בגוש דן

כ־20 מהן בכיכר־המדינה־בתל־אביב, החרזר לאופנה □ ה„ענף המוביל" בחנויות החדשות — הלבשה; אחריו מזון ומתנות □ יצרני אופנה רבים פתחו חנויות משלן הם — כדי להימנע ממתן אשראי יקר לרשתות הגדולות; אפילו „פולגת" פתחה רשת חנויות חדשה, לשיווק אופנה לצעירים □ גם הרשתות הגדולות כמו ה„שופרסל", „קו־אופ", „המש ביר לצרכן" ו„שקם" פתחו חנויות כל־בו חדשות בהשקעה של עשרות מיליוני דולרים □ הרשתות טוענות כי ההשקעות בחנויות אלה החלו לפני שנתיים־שלוש

מראת פנימי של החנות, חחדשה לבגדי נשים. בעלת חחנות היא אדריכלית פנים, שהתליטה לעשות „הסבה". המימון — שקל עבור הלוואת חצאית או 300 אלף שקל עבור שוחד מיבוא איטלקי. (צילם: שאול גולן)

יהושע נהרי, יו"ר התאחדות הסוחרים:

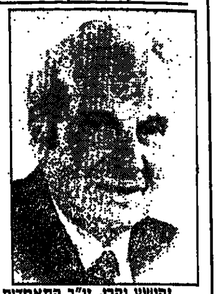

„אני רוצה לראות כמה מהן יישארו פתוחות בעוד שנה"

יהושע נהרי, יו"ר התאחדות הסוחרים, בשנה האחרונה נפתחו בתל־אביב ובסביבתה למעלה מ־200 חנויות חדשות. הרחובות המסחריים של תל־אביב נראים פורחים. איך מסתדרות עובדות אלה עם „נבואות חושך" שלך שענן המסחר עומד להתמוטט בגלל הקפאת המחירים?

„מתחים חנויות חדשות? תבואי בעוד שנה. תראי כמה מן חחנויות האלה יהיו קיימות. להחזיק חנות שנה אחת זו לא בעיה. כל אלו חחדשים בטעם לא משלמים מס הכנסה, גם לא את יחד חמסים. חבעיות מתחילות בשנה חשנית, כאשר מגיעות חחרעות להשלומי מסים. אז מתאמם מלים שנמצב גרוע, שאין יוון, מגיעים למעבר. חלכי לבקר בעוד שנה בחנויות חחדשות. חספרי לי אחר־כך כמה מהן נותרו מחנותן.

„חוץ מזה, לא כל חרחובות של תל־אביב שמתים ומשמים כל־כך. חרבה בעלי חנויות לא מצליחים להשכיר אותן. אני, עצמי ראיתי להשכיר את חקומרסיורים שלי (ברחוב דיזינגוף, ליד לוחות אדלמורוב) ואין קונים. בחמשך חרחוב, אחרי אדלמורוב, יוצא לי על שפת בעלי חנויות לחות שלא מצליחים להשכיר אותן".

מה אם כך צפוי לנו בעתיד הקרוב?

„חמזל הגדול של חשוחרים הוא שדמי חשכירות ירדו בכחמשים אחוז בשנתיים חאחרונות. אבל, חמסים לעומת זאת קצבו ב־100*120 אחוזים בחצי חשנה חאחרונה. שוחר ששילם ביוני מס עסקים חם 400,000 שקל לחדשיים משלם חיום 890,000 שקל".

„חמצב לדעתי חולך ומחמיר. אני רואה שאליבו לחתאחדות מגיעים יחר ויחר סוחרים, המבקשים חלוואות, כדי לעלות חובות לביטוח לאומי ולמס חכנסה. אותו נחתים לחגיש חלוואות של 5,000 דולר. מאשר לקוחים חלוואות, כדי לכסות את חיגע־ל חעסקים חמצב לא טוב".

נתן טיטר, מתווך מכבר המדינה:

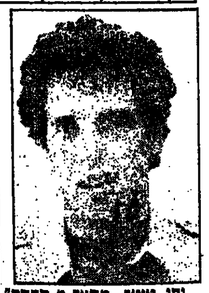

„דמי השכירות ירדו ב־50 אחוז; הם פשוט נעשו נורמליים"

נתן טיטר, מתווך מ„קפסס" בכיכר המדינה, מתתים חנויות חדשות:

„בי בחחלט. בחצי חשנה חאחרונה פתח בכבר המדינה ב־20 חנויות חדשות. גם בדיזינגוף ובאבן־גבירול פתחו בין 10 ל־15 חנויות חדשות בכל רחב. אבילו בגן־יחדה ואלנבי, שמצבב בגן חבי נוגע בעיר, יש חנויות חדשות.

מה קרה?

„דמי השכירות ירדו מעשו נורמליים. אפשר לחתחיל לעבבר. בכבר חמדיבה דרשו לפני שבועיים 1,400—1,600 דולר לחודש בדמי שכירות. חיום ירדו ל־750—900 דולר. באמצע חשנה ירדו גם המחירים בדיזינגוף. באבן־גבירות משכירים חיום חמיחה ב־350—450 דולר לחודש ובאלנבי בגן־יחדה מפחוכבים בחמיחים בין 350 ל־400 דולר".

„בעלי חחנויות חקלו גם על חנאי חחשלמה. חיום לא דורשים מהן שכר דירה לכחצי שנה או לשנה מראש. כמו־פעם. משכנים על כסף חדשי מקסימום לחדשים מראש. אפשר לחיות עם זח".

לונדון:

רק 309$ הלוך וחזור

בתי מלון: החל ב־10£

ללילה

בריטיש איירווייס ללונדון שלוש פעמים בשבוע: ממריאים ב־7.25 בבוקר ומחזיקים ב־10.30. ובחזרה: ממריאים מלונדון ב־14.00 ומחזיקים בתל אביב ב־20.30. שעות נוחות לכל הטעמים.

הזמנות אצל סוכני נסיעות ובמשרדי בריטיש איירווייס: תל־אביב, בן יהודה 59 טל. 03-229151; חיפה: דרך העצמאות 64 טל. 04-670756; ירושלים, דרך חבר 33 טל. 02-233111.

BRITISH AIRWAYS

חברת התעופה הגדולה בעולם

כמה", היא מסבירה ומדגימה שרשרת זהב חלולה במשקל של 55 גרם ובמחיר של 2,000 דולר. בארץ קשה לדבריה, להשיג משהו דומה.

חששות מפתיחה בתקופות של מצב כלכלי קשה? היו לה ודוד איך. אבל מאיר, בת למשפחה סוחרים עם אינסטינקט של סוחרת, סברה, כי דווקא ומצי שפל הם הזמן לפתוח חנויות חדשות ו„להתברג" במסחר. „וגם טוב לתפוס תשומת לב של הקהל לימים טובים יותר". חוץ מזה ה„חי פוסיאטי", קחל היעד שלה, קונים חמיר. ימי הולדת, חגיגות שונות נישואין — מתנות אלה קיימים חמיד. „מה, שכן, בימים כאלו, מגישים יותר עם חמתי רים".

דרום העיר „מתה"

שכנתה מימין, איה אבן, היא אדריכלית פנים שהתליטה למכור בגדים דווקא במיתון. חתנה שלה בקוטיק בת חודש. בייסה גם כלכלי של דודי — בעל מפעל הרוצות בעילום שמו. ומבחד עם מעצב אופנה צמוך. המטרת שלה: לסמן מגעל יפה כובע, כולל ביגוד כמובן. לאשת שאותבה להתלבש בטעם ספורטי־אלגנט וגם יש לה תלוש משכורת תואם: אשה שתוכל להוציא 600,000 שקל על חליפה וחצאית „מתר". יפת חיטב מצמוך מחור, או 390,000 שקל על סחדר מיובא מאיטליה. כן, המיתון גרם לה חששות באותן מבעי. אבל היא סבורה שחדי רה לפלח שוק אופנה, שהביקוש בו עולה על חהיצע, חסייע לה.

גרשון פלג, פתח את חנותו, לציור משרדי, בקרן הרחובות דיזינגוף־כבר המדינה. חש־שוח ן „מחי אין במדינה שלנו חששות, או מצב כלכלי גרוע ז" והא מחיך. כשפתח לפני כ־5 שנים את חנותו הראשונה, בדרך פתח תקופה (בתקופת יגאל הורוביץ בארצו) „אמרו לי כו־לם שאני משוגע. אבל, מתון שהוא מתבסס על מסרתון, אנשי מקצוע, אדריכלים וגרפי־קאים, ומעבון חלמידים. חמיקום בין „בצוקה הרצליה" ל„מישלב" יסייע לו לדעתו. הוא בחר בעמון אחרי משום שרצה „לבדוק" מ־מיטות חחנות בדרומה. וכן בגלל חעובדה שי־ברדום חעיר הכל בת ב־4 אחר חחנות. „בחמון, בשעה חזאת, מתחילים לחיות".

חעניפים חשולים בין חנויות החדשות ב־עיר: חנויות חלבשה „בכמויות", בעיקר בר־טיקים קטנים, עם מלאי מחמצם יחסית. ורבה חנויות מזון, כולל ומחמיות; מסחטים, נקני־עות וכו. וחנויות מתנות בעמון ה„פיבטל־עבש".

שנת 1985 היתה גם שנת חנוכה לרשות השיווק ז ה„שופרסל", פתח גם הוא מאות גן־חבש־חנויות. המשקמת של 15 מיליון דול־ר־ים. 3 מתן גדולות. „הראשונה מתחה חמת־רות: יוד מגיעים רגילים של חרשה. בריתי־ר־ון מגיעים מבצע ל־חרשה. בריתי־ר־ון מגיעים מבצע ל־חרשה. מבחינה כ־ל חבנון חנר־יות אלו נעשות עמי חמיטות. „אשרשל לא מר־עבשיו. עם חחלת מס הוטיעות, ובשנתיד הסיסה הוא30 $ בלבד. הסכר לחזקן למשכבת עוד יותר.

אנשי העסקים בלחזקן מצפים לבואך. עונת הנאיאגרון היא בבלוא חמנוחה וחתעניות חמקומטמה כבר מתבצעות לחכירת מקום חעונה.

עכשיו חסון לשוח ללחזקן בבריטיש איירווייס ולקבוע כרטיס מבריאות. כי אין כמעט הממיריים לרכיו את לחזקן.

• נאף לחמידע חמלים של שיקי קמרון".

בריטיש איירווייס ללונדון שלוש פעמים בשבוע: ממריאים ב־7.25 בבוקר ומחזיקים ב־10.30. ובחזרה: ממריאים מלונדון ב־14.00 ומחזיקים בתל אביב ב־20.30. שעות נוחות לכל הטעמים.

הזמנות אצל סוכני נסיעות ובמשרדי בריטיש איירווייס: תל־אביב, בן יהודה 59 טל. 03-229151; חיפה: דרך העצמאות 64 טל. 04-670756; ירושלים, דרך חבר 33 טל. 02-233111.

BRITISH AIRWAYS

חברת התעופה הגדולה בעולם

הנפקת „גולדפרוסט": נסיון נואש לחלץ את החברה מהפסדיה

החברה העוסקת בייצור ושיווק ירקות מוקפאים סובלת מהוצאות מימון גבוהות והפסדים גדולים שהסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב־2.5 מיליון דולר נומינלית וכ־312 אלף דולר לאחר תיאום לאינפלציה □ הנהלת „כור", המחזיקה בשליטה בחברה, התחייבה לרכוש את הזכויות שלא יירכשו על ידי החברה □ „גולדפרוסט" מחזיקה בכ־25% בלבד משוק הירקות הקפואים

מאת י. אבי־גל

חברת „גולדפרוסט", העוסקת בייצור וב־שיווק של ירקות מוקפאים, הודיעה בסוף ה־חודש שעבר לבורסה על כוונתה לגייס באמצ־עות הנפקת זכות סבוס של 2.38 מיליארד שקל (כ־1.6 מיליון דולר). זאת כדי לסיים לחברה להחזיר חלק מחלוואותיה ולממנם במקצת את הוצאות המימון הכבדות שלה הגורמות לה הפסדים כבדים.

ועדת ניירות הערך של הבורסה, סיימה ל־אשר עד כה את הנפקת הזכויות של „גולד־פרוסט" (הכמנית על קבוצת החברות של „כור") בטענה שהחברה יוצאת להנפקה ללא חתם, ונוכח ההפסדים הכבדים של החברה אין אפשרות לאשר את ההנפקה ללא גוף פיננסי גדול שיחיה אחראי להנפקה.

היום תיתכנס ועדת ניירות הערך סעם נו־ספת לדיון בבקשת ההנפקה של „גולדפרוסט". הנהלת „כור", המחזיקה מעל 51 אחוז מנכ־יות החובעות בחברה, הודיעה לבורסה כי היא מתחייבת לרכוש את כל הזכויות שלא יונצלו על ידי הציבור. לדברי הנהלת „כור", יוחי הודע הכמעט יחידה שנותרה בידה לחזרים כספים נוספים לחברה ולהצילה.

לבורסה לא נותר זמן רב להחלטב בשאלת אישור או אי אישור הנפקת „גולדפרוסט". שכן בסוף החודש יפוג תוקף המאזנים החצי שנתיים שבתשקיף, והחברה תיאלץ להמתין חודשים רבים, עד שיפורסמו מאזני סוף 1985, כדי שתוכל להגיש טיוטת תשקיף חדשה.

הנפקה — בתקופת הגאות

חברת „גולדפרוסט", הוקמה בשנת 1977 על ידי האחים עודד ושי לב. שמה המקורי היה „שי־פרוסט", היא הוחלה ביוזמה בצל־פנינים ליצוא ובהדרגה עברה ליצור ברוקלי מוקפא ליצוא, וסוגי ירקות מוקפאים אחרים לשוק המקומי.

ב־14.5.82, בעיצומה של הגאות הגדולה במניות, מיסמכה החברה תשקיף ראשון לגיוס הון מהציבור. הנפקה זו זכתה — כמו כל ה־הנפקות באותה תקופה — לתחזיפת־יתר גדו־לה למניות החברה הדלה לתיסתר בבורסה.

אולם מסתבר כי גם ביבלי הצמחת הנהלתי של „כור" לא הצליחו לכסו את בצבוב ה־כלכלי של חברת „גולדפרוסט".

בדו"ח הכספי לשנת 1984 (מ־1 באפריל ועד 31 בדצמבר) הצבר את הוצאות הפסיקה כ־1 מיליון דולר בשנה. מכי־רות אלה מהוות בערך 25 אחוז מהכנסת. כאשר יתרת כל הוצאות המימון עומדת בסליטה המיתחרות הגדולה „גולדפרוסט".

מהחזרות הכספים של החברה מתבור כי הוצאות המימון שלה גבוהות ביותר מ־2 כלל הכנסותיה מפכירות ובמצב זה סיכויה לחזיות הם קלובים ביותר — אלא אם כן היא תצליח לבצע את הנפקת הזכויות הנ"ל לגדיל את הון העצמי שלה, על חשבון המלוות המשקיה.

ברזה הבהירה לא תאיר את הנפקת ה־זכויות של „גולדפרוסט", סמן רב אם ניתן יהיה לחלץ את החברה מהפסדיה.

סיפורה של מניה

מוצרים. בתחל לא חקין, חודר משרכה שיי־וקים, תוצר בקרה ופיקוח, ויחיד מדיניות לחברה הלגיהולה — הם שורמו למצב אליו נקלעה החברה".

אולם מסתבר כי גם ביבלי הצמחת הנהלתי של „כור" לא הצליחו לסדר את בצבוב ה־כלכלי של חברת „גולדפרוסט".

בדו"ח הכספי לשנת 1984 (מ־1 באפריל ועד 31 בדצמבר) הצבר את הוצאות הפסיקה כ־1 מיליון דולר בשנה. מכי־רות אלה מהוות בערך 25 אחוז מהכנסת. כאשר יתרת כל הוצאות המימון עומדת בסליטה המיתחרות הגדולה „גולדפרוסט".

מהחזרות הכספים של החברה מתבור כי הוצאות המימון שלה גבוהות ביותר מ־2 כלל הכנסותיה מפכירות ובמצב זה סיכויה לחזיות הם קלובים ביותר — אלא אם כן היא תצליח לבצע את הנפקת הזכויות הנ"ל לגדיל את הון העצמי שלה, על חשבון המלוות המשקיה.

ברזה הבהירה לא תאיר את הנפקת ה־זכויות של „גולדפרוסט", סמן רב אם ניתן יהיה לחלץ את החברה מהפסדיה.

התנודות בשערי מניות "גולדפרוסט"

אוגוסט 85	2.50
דצמבר 85	0.50

הנפקות נמשכים

גם הדיווח לסיום שנת הדו"חות הראשו־נים שלו שנת 1985, אינו מעודד: הפסד נקי־גלי של כ־3.25 מיליארד שקל (כ־2.5 מיליון דולר) הנפסד של 312 אלף דולר לאחר התאמה לאינפלציה.

מכתב לבעלי המניות של החברה, דשורסם לקני רשומיים, כותב יו"ר מועצת המנהלים של החברה, בנימין גיבלי, כי המפעל הפלה

קרנות הנאמנות

(המשך מעמוד 1)

בחן, מאז תחילת השנה עלה שווי ניכסי קר־נות הנאמנות בשיעור של כ־40 אחוז, במונחים דולריים. בסוף חודש נובמבר היה שווי ניכסי תקרנות מעל מיליארד דולר, או ליתר דיוק 1.004 מיליארד דולר. זאת לעומת 720 מיליון דולר בסוף שנת 1984. הגידול בשווי ניכסי תקרנות מבטא גם את עליית שווי המניות ו־אגרות חוב הנסחרות בבורסה, וגם את כניסת הכספים החדשים לקרנות.

תמונה וורו"ה מדי

מתברר כי לא בכל חודשי השנה שבעו ח־קרנות נחת. מגידול בניכסי הקרנות במונחים שיקליים נמשך אמנם לאורך רוב חודשי השנה, אך במונחים דולריים, בכלל הפיחות שהיה בחודש יוני, יירד השווי הדולרי של ניכסי הקרנות באותו חודש הסכד של 683 מיליון שקל לעומת 827 מיליון דולר חודש קודם לכן. אלא שמאותו חודש ואילך, שוב אחחדשה מגמת ה־גידול בשווי הקרנות. גידול זה שהיה, ביחו כבולו בתקופת הקסאת במשק, משקף כנראה את אכובת ציבור המשקיעים מירידת הריביות על פקדונות שיקליים, ביטול האפשרות לחש־קיל כספים בתמ"ם ע"ש ותקפאת שער הדולר, ומאידך ההזרמה הגדולה של כספים למשק ב־אמצעות סדיון מניות הקשיישים. במשך חודשי עיסקת החבילה במשק גדל שווי הקרנות ב־47 אחוז במונחים דולריים.

אלא שנתונים אלה יכולים ליצור תמונה דרוזה מדי של המציאות. חברת הערוץ „מיטב", המתמחה במעקב אחרי קרנות הנאמנות, קובעת בסקירה שפרסמה בסוף חודש נובמבר כי רק 40 אחוז מקרנות הנאמנות הפועלות בארץ הצליחו להשיג תשואה ריאלית חיובית. 60 אחוז מקרנות הנאמנות לא הצליחו להביע את עליית המדד הנאמנות ב־183 אחוז. במילים אחרות רק 45 קרנות נאמנות הצליחו לשמור על הערך הריאלי של הנשקעה. כעוד 67 קרנות אחרות פיצרו אחרי עליית המדד.

הקרנות הטובות ביותר מאז תחילת השנה היו קרנות נמישות. שבחן נאבקות הקרנות של בליל ו.בדולת", עם קרן „לוי". של חברת „יונייטד טרסט", חברת „מיטב" מציינת בדו"ח שלילה כי הסכמה הנעשית בין קרנות הנאמנות נתונה לקרנות המתמחות במניות, זאת לגרות המחשבים הנעזרים של הקרנות הללו בארבעת החודשים האחרונים. אלא שנתוני חודש נו־במבר מצביעים על כך שקרן „נוף" של בנק המזרחי שהיא קרן מניות, נתנה את התשואה הטובה ביותר באותו חודש — 7.4 אחוז. מדד המניות הכללי (ללא בנקים) עלה באותו חודש ב־3 אחוזים בלבד.

תשואות ריאליות

בין אלה המתמחות בהשקעה באגרות חוב ממדרגה מדד. השיגה „אורן" של בנק דיסקונט את התוצאה הטובה ביותר — 4.1 אחוזים באותו חודש ב־4.9 אחוזים.

בין קרנות הנאמנות. הצליחה קרן „שחם" של בנק המזרחי להשיג תשואה של 3.8 אחוזים. פיחות השקל ביחס לדולר באותו חודש היה 0.2 אחוז.

אם נחזור לסיכומים השנתיים הרי שמדד קרנות הנאמנות המשקיעות במניות עלה מאז ראשית השנה ב־216.1 אחוז, זאת בשעה שמדד המניות ללא בנקים עלה ב־176 אחוז. הקרנות הנמשות השיגו 179.5 אחוז תשואה. קרנות המתמחות באגרות חוב של המדינה השיגו תשואה של 161.5 אחוז, זאת בשעה שמדד אגרות החוב עלה ב־150.5 אחוז (מדד המחי־רים לצרכן עלה ב־183 אחוז).

הקרנות המתמחות במט"ח משמיכות לסבול מתקפאת שער הדולר ומדדן עלה מאז ראשית השנה ב־155.6 אחוז. פיחות הדולר מאז ראשית השנה היתן 132.4 אחוז. אולם יש לזכור כי תמיחות של השקל ביחס למטבעות האירופיים היה משמעותי יותר והסתכם ב־190.5 אחוז, במארג הגרמני לדוגמה. קרנות אלה הסתיימו רבות כמניות המסדר הבנקאיות ששפרן עלה ב־184.7 אחוז.

במה חטאו הפרופסזרים?

בראנוי לתחיתם למאמרי של דב גנוחובסקי ב„ממון" מיום 10.12.85, בשם „הטמא של הפרופסורים". לא כאן המקום לעסוק בשכרו של הסגל האקדמי ואיפלו לא בהשוואות לזח של העיתונאים ואף לא בתקציבי האוניברסיטה הטעבריית.

אציין רק כי מסגל האקדמי הזה הראשון שיוחר על מקצת שכרו בתרומה לקיצוץ תקציבי האוניברסיטאות (כי תקציבי האוניבר־סיטאות קוצצו יותר מאשר אלה של כל מוסד ותקציב ציבורי אחר. כשמן לשתף מעולה בדיון רציני על שתי סוגיות אלה.

מה שפקומם במאמר של גנוחובסקי הוא בראש הראשונה שהוא משתמש בטכניקה של שלילת לגיטימציה, ואפשרם קבוצה של כל־כלנים ב„אי נקיון כפיים" בשעה שהם נוקפים עמדה ציבורית שאם תתקבל, אין ספק שתיפגע גם באוניברסיטאות. זה כמעט חוזר לשאלה הנצחית של „מתי הפסקת להכות את אשתך ?"

מכ' הרבה אוים, לעב ושביעות רצון מפיק גנוחובסקי כן זכיתיפר תעסיסי על קבוצת המרו־ סקרים „המלווים מערת עיתונאים וכנופית צלמים" ללשכתו של שר האוצר. כאן חוטא גנוחובסקי באי יידיעה של שורה ארוכה שהייב היה לדעת. זהיה זה שר האוצר שהוזמן את המרוסקרים. וגם את העיתונאים, כמעמים השמרנים עמו וללא תיאום מראש.

פרופ' גרגו קופר
האוניברסיטה העברית ירושלים

מוקד ברינקס

מוקד אלקטרוני מהמשוכללים בעולם
בשיטה אקטיבית בלעדית לברינקס
● דו־כיווני, קוי ואלחוטי במקביל
● מעביר למוקד אינפורמציה אמינה על תנועת בטחון
● חטעבלת מרחוק של אמצעי מניעה והתראה מיוחדים
● כוח אדם מעולה – 24 שעות ביממה
● מיירת ברינקס – חרמה הגבוהה בארץ
ברינקס מעניקה לך בטחון ושלוה נפשית
רחוב מיכון גלילות 47 תל אביב, טלפון: 820142
ברינקס (ישראל) בע"מ

שערי מטבע חוץ ביום 16.12.85

המטבע	לאומי מכירה	לאומי קניה	דיסקונט מכירה	דיסקונט קניה	הפועלים מכירה	הפועלים קניה	בנקאי מכירה	בנקאי קניה	לאומי מכירה	לאומי קניה	הפועלים מכירה	הפועלים קניה	דיסקונט מכירה	דיסקונט קניה	שינוי יציג
	בנקאיים								חעברות והמחאות						
1 דולר אה"ב	1515.85	1448.66	1515.89	1450.41	1515.89	1450.41	1516.00	1450.64	1515.85	1448.66	1515.89	1450.41	1515.89	1450.41	-2.80
1 ליש"ט	2167.70	2074.35	2168.00	2075.00	2179.10	2080.35	2179.10	2080.35	2167.70	2074.35	2168.00	2075.00	2168.00	2075.00	-11.00
1 מארק גרמני	690.58	674.52	690.58	674.52	691.34	674.35	691.34	674.35	690.58	674.52	690.58	674.52	690.58	674.52	-2.87
1 פרנק שוויצרי	197.03	185.74	197.03	185.74	196.48	185.12	196.48	185.12	197.03	185.74	197.03	185.74	197.03	185.74	-0.76
1 פרנק הולנדי	633.31	595.91	633.31	595.91	634.34	596.10	634.34	596.10	633.44	595.91	633.44	595.91	633.44	595.91	-2.81
1 פרנק צרפתי	718.15	687.22	718.15	687.22	718.15	688.64	718.15	687.22	718.15	687.22	718.15	687.22	718.15	687.22	-3.26
1 שלג שוויצי	106.69	100.14	106.69	100.14	107.17	100.32	107.17	100.32	106.69	100.14	106.69	100.14	106.69	100.14	-0.32
1 שלג אוסטרי	106.70	100.50	106.70	100.50	107.16	100.74	107.16	100.74	106.70	100.50	106.70	100.50	106.70	100.50	-0.80
1 מארק פיני	144.65	136.71	144.65	136.71	144.65	136.71	144.65	136.71	144.65	136.71	144.65	136.71	144.65	136.71	-0.59
1 דולר קנדי	275.89	261.24	275.94	261.24	275.94	261.24	275.94	261.24	275.89	261.24	275.94	261.24	275.94	261.24	-1.52
1 דולר סגר	1089.41	1041.65	1089.13	1039.71	1087.34	1040.20	1087.34	1040.20	1089.41	1041.65	1089.13	1039.71	1087.34	1040.20	-4.20
1 דולר אוסטרלי	943.59	896.33	943.59	896.33	943.59	896.33	943.59	896.33	943.59	896.33	943.59	896.33	943.59	896.33	-4.80
1 רופי הודי	474.72	452.76	474.72	452.76	474.72	452.76	474.72	452.76	474.72	452.76	474.72	452.76	474.72	452.76	—
10 פרנקים בלגיים	279.61	267.32	279.61	267.32	279.61	267.32	279.61	267.32	279.61	267.32	279.61	267.32	279.61	267.32	-1.05
10 שילינגים אוסטריים	816.46	817.32	816.46	817.32	816.46	817.32	816.46	817.32	816.46	817.32	816.46	817.32	816.46	817.32	-3.76
1000 לירות איטליות	844.44	841.37	844.44	841.37	844.44	841.37	844.44	841.37	844.44	841.37	844.44	841.37	844.44	841.37	-3.77
100 ינים יפניים	736.23	714.18	736.23	714.18	736.23	714.18	736.23	714.18	736.23	714.18	736.23	714.18	736.23	714.18	-3.29
1 דינר קוויתי	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	4098.58	3885.79	-7.40
1 לירה לבנונית	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2.58
1 לירה טורקית	884.16	804.16	884.16	804.16	884.16	804.16	884.16	804.16	884.16	804.16	884.16	804.16	884.16	804.16	-1.59

קרנות הנאמנות והמניות — 16.12.85

שם הקרן	מחירון מכירה	מחירון קניה	הביקוש לקניה	הביקוש למכירה	תשואה יומית אחוזים	תשואה שנתית אחוזים
אב	1580.22	1463.65	1463.65	1463.65	- 29.46	
אבוקה	21764.92	21554.49	21554.49	21554.49	- 192.31	- 0.85
אביב	25179.14	24919.49	24919.49	24919.49	+ 15.86	+ 0.14
אגוז	1101.68	1064.01	1064.01	1064.01	- 3.08	- 0.26
אדיר	1181.14	1161.49	1161.49	1161.49	- 9.77	- 0.83
אדום	1260.12	1240.12	1240.12	1240.12	- 9.18	- 0.72
אוקר	1576.62	1492.69	1492.69	1492.69	- 6.19	- 0.32
אור	402.00	410.61	410.61	410.61	- 1.67	- 0.16
אדרון	326.76	313.36	313.36	313.36	- 0.62	- 0.19
אדלר	17796.18	16018.10	16018.10	16018.10	- 19.69	- 0.22
אורן	8300.75	8466.19	8466.19	8466.19	- 49.73	- 0.60
אריל	2167.09	2211.21	2211.21	2211.21	- 20.73	- 1.09
אילת	3506.01	3581.67	3581.67	3581.67	- 38.09	- 1.07
אירוס	3271.31	3846.14	3846.14	3846.14	- 28.76	- 0.76
איתן	1016.74	1060.91	1060.91	1060.91	- 3.85	- 0.37
אלון	7671.15	7612.03	7612.03	7612.03	- 19.98	- 0.27
אלמוג	2710.83	2784.84	2784.84	2784.84	- 30.60	- 0.74
ארז	511.30	521.10	521.10	521.10	- 6.34	- 1.21
אש	109.77	112.15	112.15	112.15	- 1.40	- 1.26
אשל	481.18	490.81	490.81	490.81	- 0.69	- 0.16
אתרון	1041.29	1091.67	1091.67	1091.67	- 6.48	- 0.61
בזלת	1496.51	1426.69	1426.69	1426.69	- 7.99	- 0.56
ברוש	3099.15	3199.96	3199.96	3199.96	- 37.61	- 0.73
ברק	3173.37	3289.48	3289.48	3289.48	- 52.73	- 1.60
בריטה	11392.47	11610.22	11610.22	11610.22	- 81.46	- 0.71
בציר	1006.31	984.62	984.62	984.62	- 6.91	- 0.70
גבע	760.94	756.50	756.50	756.50	- 2.51	- 0.33
גזית	7329.10	7379.10	7379.10	7379.10	- 16.61	- 0.66
גיא	6892.26	6997.19	6997.19	6997.19	- 42.42	- 0.61
גיל	1789.09	1824.01	1824.01	1824.01	- 19.11	- 1.06
גלית	437.44	437.44	437.44	437.44	- 2.22	- 0.47
דובדבן	1399.05	1402.96	1402.96	1402.96	- 17.17	- 1.26
דולבית	3181.23	3122.91	3122.91	3122.91	- 26.12	- 0.84
דולב	1084.51	1113.86	1113.86	1113.86	- 2.05	- 0.19
דורון	1129.21	1151.61	1151.61	1151.61	- 3.57	- 0.32
דיקן	201.66	207.76	207.76	207.76	- 0.69	- 0.34
דלה	303.96	310.05	310.05	310.05	- 1.92	- 0.63
דרור	2014.85	2072.28	2072.28	2072.28	- 17.39	- 0.93
דקל	3340.43	3436.53	3436.53	3436.53	- 45.72	- 1.44
הדס	24144.58	24388.27	24388.27	24388.27	- 392.01	- 1.60
הדר	362.35	310.45	310.45	310.45	- 1.22	- 0.39
הבצה	1806.83	1854.17	1854.17	1854.17	- 1.58	- 0.07
הדר	14377.53	14196.26	14196.26	14196.26	- 45.31	- 0.17
הד	13761.36	13948.62	13948.62	13948.62	- 61.81	- 0.46
הדר	2763.36	2817.69	2817.69	2817.69	- 40.77	- 1.43
הדרה	128.37	128.37	128.37	128.37	- 1.15	- 0.91
הלפרין	8576.70	8747.69	8747.69	8747.69	- 22.27	- 0.26
הלל	1069.06	1093.47	1093.47	1093.47	- 5.29	- 0.49
הל	3192.63	3319.91	3319.91	3319.91	- 47.34	- 1.46
יבול	3945.57	3997.26	3997.26	3997.26	- 21.52	- 0.54
יהלום	1235.82	1249.48	1249.48	1249.48	- 19.20	- 1.51
ישרה	27617.93	21898.96	21898.96	21898.96	- 287.47	- 1.03
יקרה	998.41	1028.28	1028.28	1028.28	- 5.41	- 0.51
כרמל	3628.07	3486.42	3486.42	3486.42	- 41.91	- 1.21
כתל	116.29	117.70	117.70	117.70	- 0.76	- 0.61
כלניות	134.31	141.02	141.02	141.02	- 1.60	- 0.77
כספית	9179.19	9473.01	9473.01	9473.01	- 78.66	- 0.81
כסל	107.29	110.19	110.19	110.19	- 0.60	- 0.55
כרמל	194.61	210.86	210.86	210.86	- 2.82	- 0.48
לבנה	2661.70	2918.62	2918.62	2918.62	- 18.78	- 0.65
לפידים	84104.58	85919.20	85919.20	85919.20	- 236.58	- 0.27
לפיד	7225.51	7347.30	7347.30	7347.30	- 32.64	- 0.74
לקוח	1533.21	1568.12	1568.12	1568.12	- 8.56	- 0.54
לשם	11216.53	11468.58	11468.58	11468.58	- 51.96	- 0.46
מאיר	3212.54	3244.64	3244.64	3244.64	- 130.00	- 4.10
מבטח	----	----	----	----	----	----
מכבה	----	----	----	----	----	----
מגן	192.63	192.63	192.63	192.63	- 1.49	- 0.78
מגמן	3096.42	3097.99	3097.99	3097.99	- 4.76	- 0.04
מד	911.25	899.45	899.45	899.45	- 8.84	- 0.89
מדון	347.81	343.27	343.27	343.27	- 4.92	- 1.26
מטה	3196.74	3163.35	3163.35	3163.35	- 50.36	- 0.28
מיטב	----	----	----	----	----	----
מלבה	2413.60	2413.60	2413.60	2413.60	- 18.20	- 0.75
מלון	----	----	----	----	----	----
מסטר	15797.99	15797.99	15797.99	15797.99	- 31.99	- 0.20
מעולה	834.88	818.67	818.67	818.67	- 6.37	- 0.76
מרום	----	----	----	----	----	----
נגמן	18913.60	18644.60	18644.60	18644.60	- 38.13	- 0.20
נפה	7457.32	7335.24	7335.24	7335.24	- 126.81	- 1.70
נצר	367.57	381.84	381.84	381.84	- 1.94	- 0.64
נילי	2986.53	2946.48	2946.48	2946.48	- 38.58	- 0.78
סביון	317.97	324.84	324.84	324.84	- 3.76	- 1.19
סגלה	111.20	113.12	113.12	113.12	- 0.27	- 0.49
סלע	11434.61	11538.67	11538.67	11538.67	- 43.39	- 0.37
סנגיה	3980.54	3938.43	3938.43	3938.43	- 24.98	- 0.85
סיר	3773.38	3812.99	3812.99	3812.99	- 6.78	- 0.12
סמדר	8557.41	8595.32	8595.32	8595.32	- 18.30	- 0.68
ספיר	7628.84	7166.58	7166.58	7166.58	- 38.68	- 0.41
עדית	3186.91	3186.91	3186.91	3186.91	- 275.92	- 1.02
עדן	5813.57	5885.52	5885.52	5885.52	- 7.69	- 0.13
עמר	1146.38	1173.33	1173.33	1173.33	- 3.74	- 0.35
ענת	1952.76	1956.90	1956.90	1956.90	- 7.97	- 0.41
עשהאל	1005.46	981.31	981.31	981.31	- 8.92	- 0.90
עשרון	307.82	314.04	314.04	314.04	- 1.38	- 0.43
פרח	1603.85	1603.85	1603.85	1603.85	- 26.55	- 1.62
פנר	1027.84	1029.19	1029.19	1029.19	- 5.33	- 0.50
פנינה	1186.37	1189.38	1189.38	1189.38	- 8.61	- 0.72
פנדר	738.63	741.63	741.63	741.63	- 4.46	- 0.59
צבעוני	3386.12	3423.79	3423.79	3423.79	- 26.33	- 0.69
צדר	1378.58	1393.71	1393.71	1393.71	- 2.84	- 0.36
צילן	1667.41	1678.87	1678.87	1678.87	- 9.31	- 0.64
רבין	1487.32	1535.64	1535.64	1535.64	- 466.49	- 2.87
רפאל	345.05	338.35	338.35	338.35	- 4.99	- 1.41
רשף	4104.37	4284.79	4284.79	4284.79	- 13.52	- 0.31
שבע	3003.54	3045.97	3045.97	3045.97	- 13.25	- 0.44
שדה	1197.27	1213.41	1213.41	1213.41	- 10.81	- 0.89
שדמה	3633.86	3633.86	3633.86	3633.86	- 134.57	- 3.71
שדר	11336.47	11336.47	11336.47	11336.47	- 113.04	- 0.99
שטנר	697.16	697.16	697.16	697.16	- 7.16	- 1.02
שיקן	1309.31	1309.31	1309.31	1309.31	- 11.31	- 0.86
שלג	1847.11	1847.11	1847.11	1847.11	- 14.47	- 0.78
תבור	1379.58	1379.58	1379.58	1379.58	- 17.31	- 1.25
תדהר	3213.71	3213.71	3213.71	3213.71	- 32.71	- 1.02
תיצר	4611.51	4611.51	4611.51	4611.51	- 47.51	- 1.03
תמר	1832.31	1832.31	1832.31	1832.31	- 8.69	- 0.47
תעשיות	1219.62	1219.62	1219.62	1219.62	- 7.86	- 0.64
תפן	548.71	548.71	548.71	548.71	- 2.71	- 0.49

קרנות הנאמנות המוכרות לציבור מתוך: „מיטב", „יונייטד טרסט", „אלדן", „אלקה", „אלקטרה", „אלרון", „אלרון", „אלרון

| | | |

נובמבר יפו

DORIS GOLL • קומטת מפרים
ROCKY RENDALL • נער גומי משוגיצרית
דודו דוזן בשיריו הכמו"ש ינטוקר לאמנות
חיים משה
בשבתות 2 הצגות: 11.30'ו16.45 בשעה

811646
821243

"LA VIE PARISIANNE"
להקה בת 8 רקדנים מפריס
HOT & SPICY • BOB BRAMSON — מעלולן מלונדון

12.500 ש'
כולל ארוחת בימוי חלב
• משקאות קלים
• מבחר טלטנים
• קבב או נביגות
• קפה ועוגה
שחיר מכיסה ללא ארוחה 9500 ש'

קולנוע 3 בנות חיים!

KOLNOA DAN

היום וכל יום שלישי
ערב נוער דן-סינג

ברית מילה,

בקפה פילק-במיבצע.
"קפה פילק" - רח' הירקון 18 ת"א טל' - 03-662278, 662200

אבנר דן

בהצגת הבידור החדשה
אל תקרא לי פרסי
תכנון כרטיסים מראש ו/או
פתח-תקוה "שלום" תערב יום ב' 17.12 ב"ב 9.00
אשקלון "רותם" כרטיס בשטיח: 0812-3 הקמת 0812-3
יום ה' 19.12 ב"ב 9.00
קריית-ים "נעם" יום ר' 20.12 ב"ב 10.00
קריתאתא "מגדל" מוצאי שבת 22.12 ב"ב 9.00
טברון "אביב" יום ג' 24.12 ב"ב 9.00
חיל-אביב "קולנוע תל-אביב"
יום ר' 31.12 (סילבסטר) הצגות
כרטיס אסיף 24/12 ובסניפים
03-283492, 294200 :המשרד

בית ליסין

"סטיליה, כרטיסיות, קרוטלות וכל תעאר..."
עכו 85 / תערב ב-20.30
מרתף שפרוני - בין ארטיסקה לפרוטוגרפיה / תערב בשבת
3 הצגות אחרונות בחולט - אסור להתמיין!
סדאוש קטוד ב"הכיתה המתמר" -
המכל יפו בלבד / תערב ב-20.30
"אפוקליפסה עכשיו" - קרון חיים ב-23.00
"שמרחה" - עכו 85 / מחר 18.12 ב-20.30
"פן" - ירושלים, מרד בכר, מחר 18.12 ב-20.30
מחר בשבת אחה"ה

אטרקציה

פאב מסעדה
מחר יום ד'
תצוגת אופנת מפוארת
"ויקטורי" עור ופרוות
וחופעת חזמר שלומי אסף
מתקבלות חזמנות לאירועים ומסיבות
דיזנגוף 193 ת"א.טל.232386

דיזנגוף סנטר

שער מס' 1
טל. 03-288491
תערב. 17.12.85 ובימים חמישי 19.12.85 —
לשבוע אחד קאמרי
מחר 18.12.85 ובימים שישי 20.12.85
הצגות ראקן אחרונות מרדים"אמריקה
אם אתה/ת מתחיל/ת אתה/ת על הבמה
התקשרו/י לכסל המסרים 03-473345

the point

מיאנו-בר
רח' הרצל 27, נתניה.
טל. 053-36666

תנקודה

ערב ערב עם
חזמר יוסי גולן
חפסנתרן שבי ינאי
והחצוצרן צפניה שרעבי.
וכוכב הזמר המזרחי אלי לוזון.

כל יום רביעי "ערב שירי ארץ-ישראל"
בלווי שקופיות.
כל יום חמישי ערב עם הבדרן-זמר חופני
(סולימן הקסן).

מתקבלות הזמנות לאירועים.
(חתונות, בר-מצות, כנסים ועוד).
שגעון בנקודה...
כל הממחר זוכה!
הזמנת מקומות לנשף סלבסטר כבר החלה.

נשים וגברים

נפגשים רוקדים ומכירים ביום חמישי
קולוסאום
לגברים: הכניסה מגיל 25 בלבד
בלבוש חולם ובחופשה נאה.

הראוניה

תוענוג
הנה א מסעדה
נבחרים רוח המפואה שראל ר' מיכה ארמשה 19
מחר בשבת הקרוב 17.12.85
תערב יום ג'
ערב בסגנון המיוחד של הראוניה
* חזמר מסטנדרט אלי קניאל
* מוסיקה לריקודים עם ריקי פן
שירי שנות ה'-60, מסעלמה ושירי ארץ ישראל.
* הצגות אופנה מפוארות של בגדי אופנה מהבחרים
ארוחת חמוטיקון נמתרחת ב-21.45

PASTA & PIZZA נייף

PUB-RISTORANTE • מאב-מסעדה
כל שבת מ-12 עד 4 אחה"צ
אכול כפי יכולתך!!
ב- 12,000 ש'
הילדים עד גיל חינם!
כל יום אחוות עסקיות
החל מ-5,000 ש'
בן יהודה 163 טל. 234760

אלוף

ארוס - תל אביב, אבן גבירול 30, טל. 03-263498
סוסציות מין בוידאו ארוס
לפי בקשת הקהל מגשיכים במבצע עד 30.12
למהירי החלטה — רק 25.000 שקל
עבור קשרת וידאו בגזות באורך של שעת וחצי
תגיש שני סרטים מגשים: (1) כל הזרות אמריקה עם תרגום עברי (2) אורגיה בקלקלות עם תרגום עברי.
בשתי הגזות 250 קטעות של סרטי מין וארוטיקה מיבגאים בקלידת לפרטיהם.
מבצע החלפות מרחיק לכלוחות וידאו ארוס !!!
2.000 ש' תמורת תיקנת הקטעה ואנלך לכו תבכלת אבן * לבקלי קטעה 21 מחלפה לכו תבכלת אבן רק 30.000 ש'.
הגיגו!! ואחריכם, הקונה הקטוסטרבו אבטחת ארוס בהבלי דרישות מרחיקים - 40 דקות פרט
שלא בדאת כאמור - 31.000 ש' (מקור מוגבל) מתן מחלפה לכו תבכלת אבן
ארוס - תל אביב, אבן גבירול 30, טל. 03-724753
ארוס - המרכז, אלנבי 32, טל. 03-629477
ארוס - נתניה, אלנבי 32, טל. 053-33477
ארוס - חיפה רח' הרצל 4, טל. 04-642693

שותפים לדירה

לחצר ניתן שקיבל 2.0

אלבום

מראה צעיר ורענן

חיים אנו מסוגלים
ואתראים להעניק לך
מראה צעיר וטבעי כפי
שחיית רוצה להיות.
המכון לשיער
בן יהודה 146 תל-אביב,
טלפון 03-239207

תפוס אותה רוקדת
יום שלישי
קולוסאום
נשים חינם!
חיילים בהנחה!

אטרקציה

מאב מסעדה
תערב חזמר: אריה מוסקונה
בשתי שנות ה-60 בלווי חזמורת 4 נגנים
מתקבלות חזמנות לאירועים ומסיבות
דיזנגוף 193 ת"א.טל.232386

RIGINAL TOMMY ENGEL

OFFICE DEVICES
מכונות משרדיות
SHARP האפשרות האחרת
שרם
לשימוש פרטי, מקצועי ומחיר
שנות ניסיון עם SHARP מומחים עסקיים ואישיים.
מיפלים ומקצועים SHARP מכונות צילום
ושאר ציוד משרדי במחירים נוחים ביותר.
תל אביב, רח' שלמה המלכה 7, טל. 03-451136, 447671
ירושלים, רח' שד' עזרון 20, טל. 02-661488
חיפה, רח' הרצל 6, מלון פארם, טל. 04-668563
באר שבע, שלמה בן עזרון מחלה 39 מאחר מקון טל. 057-232907

מוזיאון הבובה

תערב יום ג' 17.12.85 מחל ב-20.30
עוד דיסקו בשוגר
משעה 23.30 ומעלה
• טעלוס ולתקתו • דורון בוים
• אבי שמעיה • שיר אמנים אחרים
• רקדנית בטן דלילה
• הכניסה לבחורות חינם • כרטיס כניסה 5000 שקל
דרך מית 128 מול מקרקין ת"א ט. 03-282279

תודרום

הייאדנו
שונים יחד
בכל מוצרי מגן דוד אדום.

שוקולד

בנות חיינם!

היום וכל יום שלישי
ערב נוער דן-סינג בקולוסאום

בר מצוה

מבצע

בר מצוה

בר מצוה

בר מצוה